

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr.21/1-5968 din 23 noiembrie 2023
La nr.18-69-11882 din 13 noiembrie 2023

Ministerul Finanțelor
e-mail: cancelaria@mf.gov.md
Banca Națională a Moldovei
e-mail: ion.costanda@bnm.md
Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

Copie:

Ca urmare a examinării *proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023)*, în limitele competențelor legale, comunicăm următoarele.

Potrivit notei informative, în vederea îmbunătățirii cadrului legal aferent activității bancare, unităților de schimb valutar, precum și a consolidării rolului Băncii Naționale a Moldovei în exercitarea atribuțiilor sale de bază, autorii proiectului de lege propun modificări la o serie de acte normative, și anume: Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (*Art.I*), Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (*Art.II*), Codul de executare al Republicii Moldova nr.443/2004 (*Art.III*), Legea nr.121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice (*Art.IV*), Legea asociațiilor de economii și împrumut nr.139/2007 (*Art.V*), Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară (*Art.VI*), Legea nr.229/2010 privind controlul financiar public intern (*Art.VII*), Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (*Art.VIII*), Legea achizițiilor publice nr.131/2015 (*Art.IX*), Legea nr.232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor (*Art.X*), Legea nr.234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (*Art.XI*), Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (*Art.XII*), Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative (*Art.XIII*), Legea nr.1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară (*Art.XIV*), Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice (*Art.XV*), Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018 (*Art.XVI*), Legea nr.75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor (*Art.XVII*), Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (*Art.XVIII*), Legea nr.106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule (*Art.XIX*).

Cu referire la **Art.XX alin.(2)**, ce vizează *de facto* derogări de la momentul general al intrării în vigoare a legii, aflată la etapa de proiect, care este data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, obiectăm asupra stabilirii retroactive a momentului de intrare în vigoare a prevederilor de la Art.I pct.10 (în partea ce ține de

completarea Legii nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei cu articolul 21²⁾ și de la Art.III – data de 1 iulie 2023.

Potrivit art.7 alin.(1) și (2) din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002: „Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare. Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare”.

Indiscutabil, regula neretroactivității legii se bazează în primul rând pe dezideratul asigurării drepturilor omului și siguranța raporturilor juridice. La aplicarea acesteia se va avea în vedere criteriul temporal – raport juridic trecut, prezent sau viitor, precum și criteriul de stare al raportului juridic – consumat, în execuție sau planificat. Retroactivitatea legii nu poate fi aplicată pentru înrăutățirea situației individului, dar poate fi aplicată pentru îmbunătățire. Totuși, legiuitorul urmează a evita asemenea ingerințe, păstrând regula neretroactivității.

Totodată afirmând aceste lucruri, ne conducem și de alte elemente ale securității juridice: previzibilitatea, accesibilitatea și interpretarea unitară a legii. Or, legea retroactivă *a priori* nu poate fi previzibilă, din simplul motiv că nu a existat la momentul apariției raportului juridic. În egală măsură, o lege retroactivă va afecta substanțial regulile de accesibilitate și interpretare unitară a legii sub aspectul inexistenței sale la etapa planificării actului juridic și asumării eventualelor consecințe. Astfel, doar primate și aplicate în complex aceste elemente, se asigură siguranța raporturilor juridice.

În context, este inadmisibilă stabilirea normelor regulatorii referitoare la plățile de supraveghere percepute de Banca Națională a Moldovei și a integrării actelor emise de Banca Națională a Moldovei privind perceperea plății de supraveghere și penalităților în categoria documentelor executorii care necesită a fi executate conform prevederilor Codului de executare, cu efect retroactiv, la data de 1 iulie 2023.

Nu în ultimul rând, în conținutul notei informative urmează fi reflectate argumentele care au determinat inițierea unor astfel de propuneri legislative (supuse dezbaterii prin prezentul aviz) și care vor intra în vigoare la data de 1 iulie 2023, or nota informativă permite identificarea voinței autorității publice care a elaborat proiectul de act normativ respectiv.

Secretar general

Digitally signed by Turcanu Angela
Date: 2023.11.23 23:17:07 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela TURCANU

Ex.: Silvia Muntean
Tel.: 022250672
E-mail: silvia.muntean@midr.gov.md

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232502 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041.1-13518 din 24 noiembrie 2023
La nr. 18-69-11882 din 13 noiembrie 2023

Ministerul Finanțelor
Copie: Cancelaria de Stat

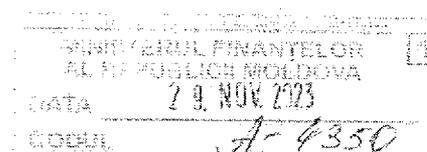
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a examinat *proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023)* și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Cu referire la **art. I**, pct. 6 [prin care se completează prevederile alin. (3³) și se introduc alin. (3⁸), (4¹) la art. 11], pct. 7 [prin care art. 11¹ se completează cu alin. (8)], pct. 31; **art. VI**, pct. 1 și 2; **art. VIII**, pct. 1; **art. X**, pct. 1; **art. XII**, pct. 2, pct. 51 [prin care art. 143 se completează cu alin. (5)], se menționează următoarele.

Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Codul administrativ nr. 116/2018, de la care se stabilesc excepțiile prin normele indicate, fac parte din categoria legilor organice, conform prevederilor art. 72, alin. (2) din *Constituția Republicii Moldova*. Conform art. 7, alin. (1) al *Legii nr. 100/2017*, doar actul normativ cu forță juridică superioară poate modifica sau abroga un act normativ cu forță juridică inferioară al aceluiași emitent. O lege ordinară, cu forță inferioară, nu poate modifica o lege organică, care are forță superioară. În sensul respectării ierarhiei actelor normative, excepțiile care se doresc a fi operate prin proiectul de lege ordinară supus avizării, urmează a fi introduse concomitent în actele normative ce au o forță juridică de lege organică.

Cu referire la **art. I**, pct. 4 care conferă Băncii Naționale a Moldovei prerogativa de a participa la organizații internaționale, coopera sau încheia acorduri de colaborare cu aceste organizații, se subliniază faptul că Banca Națională a Moldovei nu poate încheia tratate internaționale. De asemenea, participările în cadrul organizațiilor internaționale de profil (în temeiul actelor statutare la care RM a devenit parte) necesită a fi coordonate cu autoritățile publice centrale de specialitate. În această ordine de idei, prevederile în cauză urmează a revăzute pentru a fi expuse astfel încât să nu fie în contradicție cu legislația în vigoare în cazul în care actele statutare ale organizațiilor de interes au statut de tratate.

Conform anexei nr. 1 la *Legea nr. 100/2017*, în compartimentul 3 al notei informative, urmează a fi indicat dacă modificările rezultă din angajamentele asumate de Republica

Moldova în baza acordurilor bilaterale cu Uniunea Europeană, dar și mențiunea privind elaborarea tabelului de concordanță.

În conformitate cu pct. 12, subpct. 4), lit. a) din *Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171 din 28.11.2018 (în continuare: Regulament)*, proiectul examinat, fiind un act normativ care are ca scop armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, urmează să conțină în mod obligatoriu clauza de armonizare, care indică gradul de transpunere a legislației Uniunii Europene.

Totodată, cu referire la tabelul de concordanță, se consideră utile următoarele ajustări, conform anexei nr. 3 la *Regulament*:

- în compartimentul 1 urmează a fi inclusă cea mai recentă modificare a Directivei 2013/36/UE;
- în compartimentul 3, gradul general de compatibilitate urmează a fi ajustat conform pct. 35 din *Regulament*, ținând cont de faptul că prevederile proiectului actului normativ național nu transpun prevederile actului Uniunii Europene în totalitate;
- în compartimentul 5 urmează a fi menționate articolele, alineatele, paragrafele etc. ale proiectului de act normativ național, care corespund și transpun dispozițiile actului Uniunii Europene;
- în compartimentul 6, calificativele de compatibilitate urmează a fi ajustate conform prevederilor pct. 35 din *Regulament*;
- în compartimentul 8 urmează a fi indicate termenele preconizate pentru realizarea transunerii integrale a actului Uniunii Europene și proiectele de acte normative care vor înlătura diferențele de compatibilitate constatate.

Digitally signed by Mișu Mihail
Date: 2023.11.28 15:44:04 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

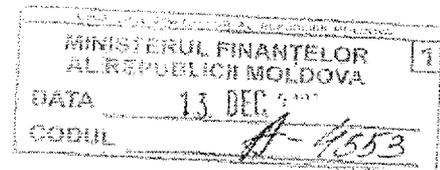
Mihai MÎȚU
Secretar General

Red.: Roșior Cristina
tel.: (022) 578 324

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr. 15-3910 din 12.12.2023

Banca Națională a Moldovei
e-mail: official@bnm.md

Ministerul Finanțelor
e-mail: cancelaria@mf.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei (număr unic 988/MF/BNM/2023)*, în limita competențelor funcționale, următoarele.

Art. I.

La pct.5, propunerea de completare a articolului 10 cu alineatul (3) se consideră improprie, or banca centrală nu poate deveni client al unei bănci comerciale în sensul dreptului civil comun în materie și respectiv, nu poate deschide conturi bancare în sensul inițierii relațiilor de afaceri cu o bancă comercială. Astfel, norma respectivă urmează a fi exclusă din proiect.

Pct.9, propunerea de completare a articolului 20 alineatul (5) comportă un caracter ambiguu, fapt pentru care recomandăm menținerea normei în redacția în vigoare.

Pct.10, reglementarea aspectelor vizate se acceptă de principiu. Însă, proiectul nu prevede expres principiul proporționalității plăților de supraveghere în conformitate cu Regulamentul (UE) Nr. 1163/2014 al Băncii Centrale Europene din 22 octombrie 2014 privind taxele de supraveghere (a se vedea art. 10 alin. (6) și următoarele.). Altfel, se are în vedere calcularea taxei anuale de supraveghere plătite de fiecare debitor al taxei – or nu toate băncile comerciale locale pot cădea sub incidența unei și aceleiași taxe. S-a precizat în proiect că modul de determinare a taxei se va reglementa de către actele interne ale Băncii Naționale, ceea ce considerăm imperativ, însă principiul proporționalității trebuie să fie reglementat expres în actul normativ primar.

Pct.11, propunerea de reglementare prevede interzicerea membrilor organelor de conducere ale Băncii Naționale și personalului cu funcții de supraveghere de a deține

cote de participare în capitalul social al entităților supravegheate. Din perspectiva dreptului comparat, aceste clauze sunt reglementate distinct, fiecare bancă centrală prevăzând aceste chestiuni diferit.

Consecutiv, având în vedere profilul general al statului Republica Moldova, revenim la principiul proporționalității și sugerăm că din moment ce există astfel de inițiative de actualizare legislativă, în scopul prevenirii oricăror elemente, acțiuni sau inacțiuni coruptibile (nu doar conflicte de interese), să existe interdicția tuturor salariaților băncii centrale de a deține cote de participare. Un alt punct ar fi ca nu doar în organizațiile care sunt supuse supravegherii, ci tuturor instituțiilor care cad sub incidența supravegherii Băncii Naționale a Moldovei. Astfel, pe perioada contractului de muncă (indiferent de perioada acestuia sau tipologia contractului), salariatul nu are dreptul de a deține cote de participare în instituțiile ce pot fi subiectul supravegherii Băncii Naționale a Moldovei.

Întru implementarea și executarea acestei propuneri, multe bănci centrale aprobă așa-numitele Policy on Staff Trading & Financial Assets (suplimentar unui Cod de etică nr. II). În argumentarea acestei sugestii stau majoritatea băncilor centrale din Uniunea Europeană. De remarcat că unele reglementări nu sunt absolute, de exemplu unele bănci centrale prevăd praguri, altele lasă la latitudinea salariaților un anumit număr de instituții financiare în care pot deține cote, etc.)

Pct. 17, propunem revizuirea propunerilor aferente art. 53 alin. (1) inclusiv cu excluderea literei f). Introducerea acestor modificări ar putea implica riscuri mai mari și o lichiditate redusă, fapt care pe cale de consecință, ar putea afecta stabilitatea financiară, având în vedere că se referă la rezervele internaționale ale statului.

Pct.24, nu se acceptă, Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice reglementează raporturile ce țin de administrarea și deetatizarea proprietății publice. Sub incidența acestei legi cade proprietatea publică a statului și proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale.

Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice reglementează regimul juridic aplicabil proprietății publice. Având drept scop consolidarea cadrului legal în vederea delimitării proprietății publice, asigurării dreptului de proprietate și a folosirii eficiente a bunurilor proprietate publică a statului, a bunurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale.

Mai mult, regimul juridic al bunurilor domeniului public conform Legii nr.29/2018 art.5, stabilește inclusiv, că contabilitatea bunurilor domeniului public se ține separat, conform prevederilor Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017.

Completările propuse denaturează filosofia cadrului legal existent cu privire la proprietatea publică a statului, implicit faptul că doar Guvernul are atribuții în domeniul administrării și deetatizării proprietății de stat. Instituirea unui regim special pentru Banca Națională a Moldovei, prin dobândirea dreptului de posesie, folosință și

dispoziție asupra bunurilor proprietate publică aflate în gestiunea sa, introduce precedente riscante în procesul de administrare a proprietății publice a statului. Completările și modificările propuse, sunt absolut irelevante pentru realizarea obiectivului fundamental al Băncii Naționale a Moldovei, statuat la art. 4: asigurarea și menținerea stabilității prețurilor. Principiul independenței băncilor centrale este consacrat, inter alia, în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (art. 130), în Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii centrale Europene (art. 7), în legile contemporane cu privire la băncile centrale, implicit în Legea nr. 548/1995 (art. 6, alin. (4)), ca precondiție fundamentală ce permite băncilor centrale să asigure și să mențină stabilitatea prețurilor. Principiul independenței băncilor centrale include patru tipuri de independență – funcțională, instituțională, personală și financiară. De menționat că, niciunul dintre aceste tipuri de independență nu necesită neapărat dreptul băncii centrale de a dispune asupra bunurilor proprietate publică a statului.

Referitor la propunerea aferent efectuării inventarierii bunurilor atât imobile cât și mobile conform reglementărilor interne ale Băncii Naționale a Moldovei se contrazic cu prevederile din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, care stabilește că entitatea este obligată să efectueze inventarierea generală a activelor, capitalului propriu și datoriilor în modul stabilit de Regulamentul privind inventarierea, elaborat și aprobat de către Ministerul Finanțelor.

Pct.25, nu se acceptă, Depozitarului central unic al valorilor mobiliare este persoană juridică cu statut de societate pe acțiuni, în care Banca Națională a Moldovei este acționarul majoritar cu o deținere de peste 90 la sută din capitalul social al Depozitarului. Capitalul social constituie 24,4 mln lei. Prin modificările propuse în legislație cu excepții se subînțelege că decizia de înstrăinare a acțiunilor (nu se cunoaște dreptul de proprietate a acestora/apartenența pe domenii) deținute de către Banca Națională a Moldovei poate fi luată de sine stătător în baza reglementărilor interne.

Prin urmare, completarea propusă ce prevede excepții pentru Banca Națională a Moldovei poate crea un precedent nedorit. De asemenea, poate crea vulnerabilități, percepția publică asupra integrității procesului de înstrăinare și administrare a acestor a bunurilor.

Art. II.

Proiectul prevede exceptarea Băncii Naționale a Moldovei de la aplicarea Legii nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. În acest sens, menționăm că legea în cauză constituie legea de bază care reglementează domeniul informatizării și care stabilește regulile de bază și condițiile de activitate în domeniul creării și dezvoltării infrastructurii informaționale naționale ca mediu de funcționare al societății informaționale din Republica Moldova, reglementează raporturile juridice care apar în procesul de creare, formare și utilizare a resurselor

informaționale automatizate de stat, a tehnologiilor, sistemelor și rețelelor informaționale de stat.

Exceptarea de la aplicarea prevederilor Legii nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, fără a se interveni cu reglementări speciale, la nivel de lege, care să reglementeze procesele în sfera informatizării pe domeniul de competență al Băncii Naționale, inclusiv crearea și funcționarea resurselor și sistemelor informaționale ale Băncii Naționale a Moldovei, creează o situație de lacună normativă majoră. Totodată, proiectul nu include nici prevederi de bază care să reglementeze raporturile dintre Banca Națională a Moldovei și Guvern, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Instituția publică Agenția de Guvernare Electronică și Instituția publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică.

Totodată, menționăm că Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat conține nu numai prevederi care stabilesc competențele de bază ale autorităților și instituțiilor publice în domeniul sistemelor și resurselor informaționale de stat, dar și alte prevederi generale de bază privind raporturile juridice în domeniul creării, administrării, mentenanței, dezvoltării și utilizării sistemelor informaționale de stat, inclusiv stabilește drepturi (spre ex. de acces la informația din resursele informaționale de stat), precum și stabilește documentarea obligatorie a sistemelor și resurselor informaționale de stat (conceptul sistemului informațional, caietul de sarcini al sistemului informațional și regulamentul resursei informaționale). În acest context, menționăm că proiectul nu conține norme care ar oferi o soluție la exceptarea Băncii Naționale a Moldovei de la aplicarea acestor prevederi de bază.

Art. IV. și Art. XV.

Nu se acceptă. A se vedea argumentele de la punctul 24 din proiect Art. I. Legea nr. 548/1995.

Secretar de stat

Viorel GARAZ

Digitally signed by Garaz Viorel
Date: 2023.12.13 13:45:47 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: SPAPP
tel. 022-250-652

Ex.: DJ
tel. 022-250-688

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.69, tel. (+373 22) 26 60 02,
fax: (+373 22) 26 61 00, web: www.ccrm.md, e-mail: ccrm@ccrm.md

Nr. 03-486-23 din 21.11.2023

la nr.18-69-11882 din 13.11.2023

Ministerul Finanțelor

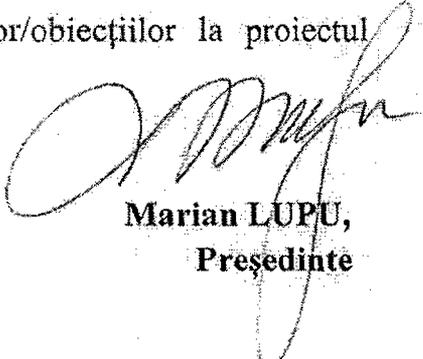
(cancelaria@mf.gov.md)

Copie: Cancelaria de Stat

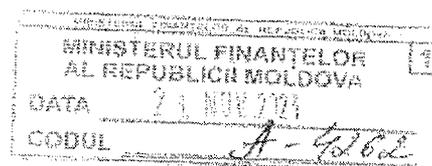
(cancelaria@gov.md)

Cu referire la adresarea Cancelariei de Stat, înregistrată în cancelaria Curții de Conturi cu nr.880-23 la 14.11.2023, prin care a fost remis spre avizare proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023)*, autor – Ministerul Finanțelor/Banca Națională a Moldovei, Vă informăm că Curtea de Conturi a examinat, în limita competențelor sale proiectul de hotărâre menționat.

În acest context, Vă comunicăm lipsa propunerilor/obiecțiilor la proiectul respectiv.

Marian LUPU,
Președinte

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/18587 din 21.11.2023

La nr. 18-69-11882 din 13.11.2023

Ministerul Finanțelor

copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege *pentru modificarea unor acte normative* (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (**număr unic 988/MF/BNM/2023**), comunicăm următoarele.

Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass-mediei.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) al Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm condescendent expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

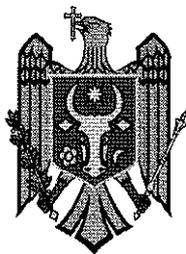
Director

Digitally signed by Pinzari Alexandr
Date: 2023.11.21 16:05:40 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI

CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL REPUBLICII MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	21 NOV 2023
COBUL	A-4272

SERVICIUL PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bămulescu-Bodoni, 26, Tel. (+373) 21-21-20, www.spsb.gov.md office@spesb.gov.md

Nr. 01/2-30-1797 din 24 noiembrie 2023

MINISTERUL FINANTELOR

E-mail: cancelaria@mf.gov.md

Copie: **CANCELARIA DE STAT**

E-mail: cancelaria@gov.md

La nr. 18-69-11882 din 13.11.2023 cu privire la solicitarea avizării proiectului Hotărârii de Guvern *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023)*, autor-Ministerul Finanțelor/Banca Națională a Moldovei, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, intervine cu următoarele propuneri asupra proiectului înaintat spre examinare.

La art. 5 alin. (5) din proiectul de modificare a Legii nr. 548/1995, se înlocuiește sintagma care se referă la începutul curgerii termenului de 6 luni de aplicare a măsurilor de stabilizare financiară, cu o sintagmă care păstrează sensul anterior al normei, implicit prevede momentul publicării deciziei Băncii Naționale a Moldovei pe pagina web oficială, dar atribuie și o altă semnificație momentului de publicare a deciziei, și anume cel de intrare în vigoare. Considerăm că, scopul legiuitorului nu a fost să reglementeze la art. 5 alin. (5) momentul în care decizia de aplicare a măsurilor de stabilizare financiară produce efecte juridice, dar care este împrejurarea faptică ce determină curgerea termenului de cel mult 6 luni a acestor măsuri. Din aceste considerente, este relevant să facem trimitere la art. 139 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, care reglementează efectele juridice ale actelor administrative și indică în mod univoc momentul în care acestea devin **valabile**.

Astfel că, sub acest aspect, sintagma „*de la data intrării în vigoare*” își are originea în norma constituțională de la art. 76, este caracteristică legilor și actelor normative în general, în sensul art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

La art. 5² alin. (2) din proiectul de modificare al Legii nr. 548/1995, se propune după sintagma „*și intră în vigoare*”, expunerea noimei după cum urmează: „*la data publicării lor sau la data indicată în textul actului respectiv, care nu poate fi anterioară datei publicării*”.

În continuare cu privire la modificările și completările aduse prevederilor de la art. 11, se fac următoarele precizări:

- alin. (3⁶), este utilizată sintagma „*prejudicii semnificative*” cu referire la instituirea dreptului Băncii Naționale de adoptare a unui act administrativ individual defavorabil, nefiind delimitate cel puțin criteriile de determinare al caracterului semnificativ al

- prejudiciilor, ceea ce denotă caracterul vag al categoriei juridice utilizate. La același articol, referitor la opțiunea Băncii Naționale de a „confirma” sau „înlocui” decizia adoptată în scopul prevenirii prejudiciilor semnificative în sistemul financiar, inclusiv în infrastructurile pieței financiare, este necesar să relevăm faptul că în conformitate cu prevederile art. 143-146 din Codul administrativ, aceste mecanisme de confirmare sau înlocuire a unui act administrativ individual defavorabil nu sunt reglementate, considerente din care se propune excluderea opțiunilor respective din textul normei;
- alin. (3⁸) redacția normei stabilește că „*Prevederile Codului administrativ se aplică în activitatea administrativă a Băncii Naționale doar în măsura în care nu contravin normelor stabilite de prezenta lege*”, se propune a fi expusă într-o altă redacție, or, în cazul a două acte normative de aceeași forță juridică, în lipsa unei subordonări directe în actele normative, conform proiectului atât Legea nr. 548/1995, cât și Codul administrativ sunt legi organice, astfel că este inaplicabilă condiția ca actul inferior să corespundă și să dezvolte tezele actului normativ superior, fiind incidentă instituția concurenței normelor, la caz, concurența dintre norma generală care reglementează procedura administrativă (Codul administrativ) și norma specială care reglementează o procedură administrativă distinctă (Legea nr. 548/1995). Corespunzător se propune următoarea redacție a normei pe întreg textul proiectului: „*Prevederile Codului administrativ se aplică în activitatea administrativă a Băncii Naționale, cu derogările stabilite de prezenta lege*”;
 - alin. (5) privind completarea textului cu prevederi care stabilesc „*Dacă instanța de judecată, prin hotărâre judecătorească definitivă, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o decizie adoptată în procedură prealabilă cu privire la un asemenea act administrativ individual și obligă Banca Națională să emită sau să modifice un act administrativ individual, Banca Națională inițiază din oficiu o nouă procedură administrativă, care se desfășoară în condițiile stabilite de legislație. Termenul de finalizare a noii proceduri administrative curge de la data prezentării de către solicitant a tuturor datelor necesare potrivit legislației*”, este necesar să subliniem faptul că, inițierea unei noi proceduri administrative în vederea executării hotărârii judecătorești definitive, contravine prevederilor art. 120 din Constituție și creează premise pentru încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 paragr. (1) din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Or, inițierea unei noi proceduri administrative este justificată doar în cazul în care adoptarea actului administrativ dispusă prin hotărâre judecătorească definitivă, este condiționată, conform legii, de adoptarea unor alte acte administrative și obligă imperativ la realizarea unor acțiuni, respectarea unor proceduri și participarea altor participanți, decât petiționarul care a fost restabilit în dreptul său lezat de Banca Națională a Moldovei;
 - alin. (6¹), se propune înlocuirea sintagmei „*mutatis mutandis*”, cu formularea corespunzătoare în limba română „*în mod corespunzător*”, astfel încât norma adoptată să corespundă prevederilor art. 54 alin. (1) lit. c) și f) din Legea nr. 100/2017;
 - alin. (14) prevede că, „*Recursul declarat împotriva hotărârii judecătorești definitive privind încasarea mijloacelor bănești din contul Băncii Naționale suspendă executarea hotărârii judecătorești respective*”, este de notat că acestea sunt contrare prevederilor art. 120 din Constituție care consfințește caracterul obligatoriu al

hotărârilor definitive adoptate de către instanțele de judecată, este discordant prevederilor art. 251 alin. (2) Cod administrativ care prevede că, deciziile instanțelor de apel sunt executorii de la emiterea lor, iar Codul de executare la art. 78 prevede mecanismul suspendării executării.

La art. 66, se propune înlocuirea cuvântului „*cu renume*” cu o altă sintagmă care să corespundă rigorilor terminologiei juridice, și anume, „*cu o bună reputație la nivel internațional*”.

Din conținutul art. 70¹ alin. (4), se propune excluderea cuvântului „*nerestricționat*” cu referire la modul de exercitare a dispoziției bunurilor ce constituie rezervele internaționale ale statului, iar la alin. (5) se propune excluderea noțiunii de „*expropriere*”, or termenul de expropriere, care presupune trecerea din proprietate privată în proprietate publică, este impropriu în raport cu bunurile ce constituie rezervele internaționale ale statului, având în vedere prevederile art. 46 alin. (2) din Constituție care prevede că, nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire și prevederile art. 501 alin. (2) Cod civil, care prevede că, dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

La art. 75¹ alin. (8), care prevede că, „*înainte de emiterea unei hotărâri defavorabile pentru persoana supusă controlului și/sau alți participanți la procedura de control, se aplică corespunzător dispozițiile art. 11 alin. (3⁴)-(3⁷)*”, considerăm că, norma are caracter discriminatoriu, iar aplicarea prevederilor înainte de adoptarea unei soluții presupune existența unor prejudecăți și opinii/părerii/concluzii preformulate, înainte de finalizarea procedurii de control și parcurgerea tuturor etapelor stabilite, motive din care se propune excluderea cuvântului „*defavorabile*”, iar prevederile art. 11 alin. (3⁴)-(3⁷) ar urma să fie aplicabile în toate cazurile.

La art. 75² alin. (4), în vederea sporirii caracterului comprehensiv al normei se propune expunerea normei în următoarea redacție: „*Termenul de aplicare a sancțiunii este de 5 ani din momentul comiterii încălcării*”.

La art. 75³, se propune înlocuirea sintagmei „*fără întârziere*” cu o altă formulare previzibilă și certă, ce ar exclude eventuale interpretări eronate sau abuzive, de exemplu „*în termen de 3 zile de la emitere*”.

La art. 75³ alin. (3), se propune reformularea normei, cu indicarea obligatorie a publicării sancțiunilor, cu un grad mai mare sau mai mic de anonimizare/depersonalizare, reieșind din prevederile Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, care intră în vigoare la 08 ianuarie 2024.

Cu stimă,

Andrian MUNTEANU,

Director adjunct

Digitally signed by Munteanu Andrian
Date: 2023.11.24 16:28:13 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

DEPOZITARUL CENTRAL UNIC AL VALORILOR MOBILIARE

str. Mitropolit Bănulescu-Bodoni, nr.57/1, MD-2005, mun. Chișinău | www.dcu.md | dcu@dcu.md
societate pe acțiuni | capital social 24 400 000 lei | numărul înregistrării de stat 1018600015640
Nr. 02/898 din 24.11.2023

Dlui Petru ROTARU

Ministru

Ministerul Finanțelor

str. Constantin Tănase 7, MD-2005, mun. Chișinău

cancelaria@mf.gov.md

Copie: Cancelaria Guvernului

Piața Marii Adunări Naționale 1, MD-2012, mun. Chișinău

cancelaria@gov.md

(PHG număr unic 988/MF/BNM/2023)

Stimate domnule Ministru,

Urmare examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei), Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare (în continuare DCU) formulează următoarele obiecții și propuneri referitoare la modificările ce vizează entitatea:

1. Potrivit pct. 31 al proiectului de lege, valoarea anuală maximă a taxei de supraveghere stabilită pentru persoanele juridice care desfășoară activitate de depozitar central de valori mobiliare ca activitate de bază este de **5% din valoarea medie anuală a capitalului propriu minim stabilit conform legii pentru persoanele juridice care desfășoară activitatea de depozitar central.**

În conformitate cu Legea nr.234/2016, art.4 alin(2) cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, capitalul propriu al Depozitarului central unic trebuie să constituie echivalentul în lei a cel puțin 1 000 000 de euro, calculat la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei stabilit în prima zi a fiecărei perioade de gestiune.

Astfel, mărimea capitalului propriu recalculat la 01.01.2023, la cursul BNM de 20,3792 lei/euro (se consideră că va fi același curs și la 31.12.2023), constituie 20 379 200 lei. Respectiv pentru anul 2023, aplicând cota maximă a taxei de 5% conform modificărilor din proiectul de lege, valoarea maximă a plății de supraveghere va fi de 1 018 960 lei.

Proiectând efectele valorii maxime a taxei asupra activității financiare a DCU (valoarea maximă a taxei fiind de peste 1 mln. lei anual), constatăm că sarcina pecuniară respectivă este una excesivă pentru bugetul actual al DCU. Valoarea procentuală a taxei de supraveghere prevăzută în proiectul de lege nu este argumentat nici prin prisma celui mai optimist scenariu de creștere economică a DCU. Astfel, plata de supraveghere ce urmează a fi aplicată DCU constituie cca.10% din totalul veniturilor operaționale obținute de DCU, sau cca.31% din

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	27.10.2023
CODUL	15738-A

profitul net al anului 2022, sau 7% raportat la mărimea cheltuielilor suportate de DCU necesare desfășurării activității. Planificarea unei plăți de supraveghere în bugetul pentru anul 2024 va duce la obținerea unui deficit bugetar considerabil, cheltuielile fiind superioare cu mult veniturilor ce urmează a fi obținute.

Toate argumentele privind calculele efectuate și valorile reflectate au drept scop identificarea factorilor ce ar crea impedimente de ordin financiar în procesul desfășurării și dezvoltării activității DCU și de care urmează a se ține cont la stabilirea mărimii taxei de supraveghere, or în Nota proiectului de lege este menționat că *“în procesul determinării nivelului plăților de supraveghere efective anual va fi considerat și aspectul stabilității financiare, astfel ca aplicarea acestor plăți anuale să nu pericliteze sau afecteze stabilitatea financiară”*.

2. Totodată, observăm că potrivit art. 21² alin. (8) al proiectului de lege „Plățile de supraveghere se calculează pe bază de criterii obiective legate de dimensiunea, profilul de risc, sfera și forma activităților respectivei entități supravegheate”.

Respectiv, nu este clar, care din criteriile enumerate au fost luate în considerare la stabilirea valorii taxei de supraveghere impuse DCU de 5% din valoarea medie anuală a capitalului propriu, dacă pentru bănci respectiva valoare este una de 0,2% din valoarea medie anuală a activelor, iar activitatea băncilor ca și amploare și complexitate este una mai ridicată, necesitând și un efort de supraveghere mai dedicat.

Totodată, valoarea taxei de supraveghere prevăzută pentru DCU nu se prezintă echitabilă nici în raport cu alte entități din aceeași categorie. Astfel, proiectul de lege prevede taxa de până la 5% din valoarea medie anuală a capitalului social/capitalului propriu stabilit conform legii în cazul a două tipuri de entități – casele de schimb valutar și persoanele juridice care desfășoară activitate de depozitar central de valori mobiliare. Or, există o diferență substanțială privind cerințele de capital propriu/capital social stabilite de lege pentru entitățile în discuție. Pentru casele de schimb valutar și hoteluri care dețin licența pentru activitate de schimb valutar în numerar cu persoane fizice - capitalul propriu este de minim 500 000 lei (art. 44 alin. (1) al Legii nr. 62/2008), deci mărimea plății de supraveghere aplicate ar fi de 25.000 lei, iar stabilirea unei astfel de baze de calcul pentru DCU nu este justificată întrucât valoarea obținută este foarte mare. Suplimentar, este de remarcat că mărimea minimă a capitalului DCU în legislație este prevăzut în valuta euro, iar la o eventuală creștere a cursului valutar, plata de supraveghere va fi și ea mai mare cu același procent. Dat fiind că baza de calcul prezintă discrepante valorice importante, este oportun de a se ține cont și de această diferență la stabilirea valorii taxei.

Observăm, totodată că valoarea taxei de supraveghere de 5% este prevăzută și pentru alte entități supravegheate cum ar fi societățile de plată, emitenții de monedă electronică, furnizorii de servicii poștale și birourile istoriilor de credit, însă pentru aceste entități baza de calcul este diferită, fiind indicate veniturile anuale din prestarea serviciilor. Respectiv, rezultă că și în raport cu entitățile supravegheate nominalizate, taxa de supraveghere prevăzută pentru DCU este una dezavantajoasă și inequitabilă.

3. Mai mult ca atât, în conformitate art. 45 alin. (1) al Legii nr.234/2016 „*Limitele maxime ale comisioanelor pentru serviciile prestate de către Depozitarul central unic,(...), implicit reducerile, rabaturile și condițiile de aplicare a reducerilor și rabaturilor, se aprobă de Banca Națională a Moldovei*”. Astfel, ținem să evidențiem că DCU este o entitate a cărei activitate economică este reglementată și plafonată. Respectiv DCU nu poate să își stabilească liber și independent politica de afaceri.

În același context, urmează să amintim că activitatea DCU este supravegheată și de Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare CNPF), care urmează să aprecieze dacă eforturile sale de supraveghere se vor impune sau nu cu taxă. În consecință, activitatea DCU este una net dezavantajată față de oricare altă entitate supravegheată, inclusiv, din perspectiva suprataxării. În perspectiva în care și CNPF va considera necesar să introducă o taxă de supraveghere pentru DCU, achitarea plăților de supraveghere către 2 supraveghetori va crea o povară financiară și mai mare, care ar putea conduce la reducerea stabilității financiare și la încetinirea procesului de dezvoltare al DCU, dat fiind faptul că majoritatea veniturilor obținute sunt din comisioane pentru servicii presate de DCU.

În altă ordine de idei, suprataxarea unei activități economice, apriori, nu poate conduce la atragerea investițiilor și elaborarea unor strategii de dezvoltare durabile.

4. La art. XX alin. (2) al proiectului de lege, observăm că prevederile privind introducerea taxei de supraveghere și perceperea acesteia intră în vigoare la data de 01 iulie 2023, fapt care contravine oricăror principii de previzibilitate a legii și securitate a raporturilor juridice pe care orice lege trebuie să le asigure. Totodată, potrivit art. 73 alin. (4) al Legii nr.100/2017 instituie o regulă general-valabilă a acțiunii actului normativ în timp, și anume că, actul normativ produce efecte doar cât este în vigoare și, **de regulă**, nu poate fi retroactiv sau **ultraactiv**.

De altfel, principiul constituțional al neretroactivității legii se bazează, în primul rând, pe dezideratul asigurării drepturilor omului și siguranței raporturilor juridice. În această afirmație ne conducem de alte elemente ale securității juridice: previzibilitatea, accesibilitatea și interpretarea unitară a legii. Or, legea retroactivă apriori nu poate fi previzibilă, din simplul motiv că nu a existat la momentul apariției raportului juridic. În același rând, o lege retroactivă va afecta substanțial regulile de accesibilitate și interpretare unitară a legii sub aspectul inexistenței sale la etapa planificării unui exercițiu (în speță, exercițiu bugetar) și asumării eventualelor consecințe. Mai mult, dincolo de discuțiile teoretice privind inaplicabilitatea legii retroactive, care conduce la înrăutățirea situației subiectului supus reglementării și aparențele de neconstituționalitate pe care le prezintă, remarcăm, în speță, incidența practicii CtEDO în cauzele privind protecția proprietății. Astfel, Curtea a condamnat statele membre ale Convenției pentru încălcarea art. 1 Protocol nr.1 CEDO, ca urmare a aplicării retroactive a legii fiscale, care a determinat fie o sarcină excesivă impusă reclamantului (*cauza di Belmonte v. Italy 16.03.2010*), fie imprevizibilitatea consecințelor măsurilor adoptate și lipsa unui echilibru just între obiectivele legitime urmărite și măsurile aplicate (*cauza OAO Neftyanaya Kompaniya YUKOS v. Russia 20.09.2012*).

În altă ordine de idei, în eventualitatea în care, plata de supraveghere va fi aplicată și pentru DCU începând cu 01.07.2023, mărimea maximă a acesteia raportată la numărul de zile ar fi de 513 667 lei. Pentru anul 2023, DCU nu are planificate și bugetate mijloace bănești cu această destinație.

Totodată, chiar și în perspectiva în care taxa de supraveghere s-ar aplica din 2024, urmează să punctăm că o perioadă de tranziție la noile reglementări și obligații pecuniare impuse ar trebui să fie prevăzute de proiectul de lege și stabilite în dependență de particularitățile pe care le prezintă entitățile supravegheate. De altfel, în cazul DCU o aplicare retroactivă a legii precum și o aplicare imediată, ar declanșa o situație economică potențial precară, greu de depășit, în prezența actualelor valori a comisioanelor. Totodată, modificarea limitelor maxime a comisioanelor DCU necesită timp, fiind o procedură complexă de respectat, iar proiectul de lege tocmai de o asemenea particularitate nu ține cont.

Propuneri la Art. XI al proiectului de lege, care prevede abrogarea art. 4 alin. (5)-(8) al Legii nr.234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare

5. În perspectiva în care urmează să se prevadă posibilitatea schimbării structurii acționariatului DCU, se propune evaluarea posibilității atragerii investițiilor organismelor internaționale. Prin urmare, propunem ca descrierea generică a persoanelor juridice indicate la art.4 alin. (4) lit. b), d) și e) să fie completată, după caz, cu sintagma „de drept național sau internațional”. Totodată, din art. 46 alin. (3) urmează a fi exclusă trimiterea la art.4 alin. (5)-(6), ca urmare a abrogării acestora.

În temeiul argumentelor invocate, formulăm **propuneri de îmbunătățire a proiectului actului normativ, după cum urmează:**

- 1) Excluderea plăților de supraveghere pentru anul 2023 pentru DCU, suma nefiind planificată iar cheltuielă nefiind anticipată.
- 2) Modificarea bazei de calcul din valoarea medie anuală a capitalului propriu minim stabilit conform legii pentru persoanele juridice care desfășoară activitatea de depozitar central în valoarea medie anuală a activelor precum și stabilirea unui quantum care nu ar depăși 0,2% din valoarea propusă.
- 3) Prevederea unei perioade de tranziții în vederea asigurării posibilității de ajustare a comisioanelor percepute de către DCU din prestări servicii și acumulare de mijloace bănești care ar putea fi bugetate pentru achitarea taxei de supraveghere.
- 4) Completarea art. 4 al Legii DCU nr. 234/2016 conform pct. 5 al prezentului aviz.

Cu respect,

Andrei ZACON
Director

Digitally signed by Zacon Andrei
Date: 2023.11.24 17:19:57 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr. 06-4/3492 din 01.12.2023

La nr. 18-69-11882 din 13.11.2023

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	1
DATA	01 DEC 2023
CODUL	4400

Ministerul Finanțelor
e-mail: cancelaria@mf.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

Re: proiectul de hotărâre (număr unic 988/MF/BNM/2023)

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), examinând în limitele competenței proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (în continuare – proiect), comunică următoarele.

În contextul adoptării Legii nr. 292/2023 pentru modificarea unor acte normative (consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare), care a avut drept scop separarea competențelor Băncii Naționale a Moldovei și a CNPF aferent reglementării și supravegherii DCU, autorii proiectului urmează să ia în calcul opțiunea de a exclude propunerea de modificare a Legii nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (art. XI din proiect). În cazul în care autorii optează pentru abrogarea alineatelor (5)-(8) din art. 4 din Legea nr. 234/2016, întru asigurarea supravegherii eficiente a entităților de importanță sistemică de către autoritățile competente, considerăm necesară stabilirea unor norme primare pentru evaluarea prudențială a achizițiilor și majorarea participațiilor deținute în capitalul DCU. În atare situație, propunem expunerea în redacție nouă a alineatelor (5) și (6) din art.4 din Legea nr. 234/2016, după cum urmează:

„(5) Autoritățile de supraveghere sunt informate cu privire la orice intenție pentru achiziția directă sau indirectă sau subscrierea pentru orice număr de acțiuni la Depozitarul central care:

- reprezintă 10% sau mai mult din totalul drepturilor de vot sau din capitalul social; sau
- ar duce la atingerea sau depășirea a 10%, 20%, 33% sau 50% din totalul drepturilor de vot sau din capitalul social.

(6) Autoritățile de supraveghere stabilesc prin act normativ cerințele față de persoanele prevăzute la alin.(4) lit.b)-e).”

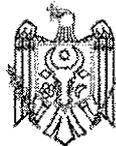
Cu referire la propunerile de modificare a Legii nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor (art. X din proiect), atragem atenția asupra imperativului

excluderii acestora din proiect, în condițiile în care norme similare se regăsesc în proiectul de lege număr unic 886/MF/BNM/2023, asupra căruia CNPF s-a expus prin avizul nr. 03-4/3101 din 02.11.2023.

Totodată, referitor la plățile de supraveghere, CNPF comunică, cu titlu informativ, că, până la data de 01.07.2023, societăților de asigurare și organizațiilor de creditare nebancară li se aplicau plăți regulatorii de funcționare în cuantum de 1 la sută și, respectiv, 0,1 la sută din baza de calcul stabilită prin legea-cadru. De la 01.07.2023 și în prezent, societățile de asigurare și organizațiile de creditare nebancară, în calitate de subiecți ai raporturilor, ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor ai serviciilor financiare, achită CNPF plăți regulatorii în cuantum maxim, stabilit la art. 6 alin. (1) lit. h) din legea-cadru, care este de 0,3 la sută și, respectiv, de 0,05 la sută din baza de calcul stabilită de lege.

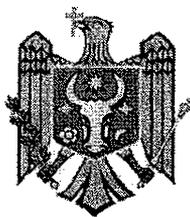
Cu respect,

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2023.12.01 16:14:40 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dumitru BUDIANSCHI,
PREȘEDINTE

I.Bobeicu, (373 22) 859 442
e-mail: irina.bobeicu@cnpf.md

Guvernul Republicii Moldova

Agencia Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, strada Vasile Alecsandri 78
Tel: (00373 22) 234-350
e-mail: office@app.gov.md

Nr.05-03-7480 din 20.11.2023

Ministerul Finanțelor
cancelaria@mf.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Urmare demersului Cancelariei de Stat nr. 18-69-11882 din 13.11.2023, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul hotărârii Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023)*, autor – **Ministerul Finanțelor și Banca Națională a Moldovei** și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor.

Totodată, la Art. IV al proiectului de lege, pentru a aduce claritate, considerăm oportun ca, propunerea de modificare a articolului 1 alineatul (3) din Legea nr. 121/2007 privind administrare și deetatzarea proprietății publice, să fie expusă în următoarea redacție:

1. Alineatul (3), la sfârșit se completează cu textul ”, precum și exercitării de către Banca Națională a Moldovei a drepturilor cu privire la cota deținută în capitalul social al acestuia, inclusiv prin înstrăinarea totală sau parțială a acesteia”.

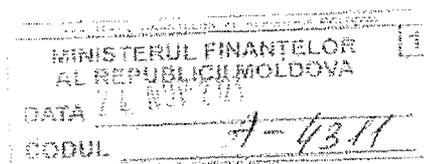
Director general

Digitally signed by Cojuhari Roman
Date: 2023.11.24 14:45:20 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Roman COJUHARI

Executor: Vitalie Manole, tel. 022-222-350
e-mail: vitalie.manole@app.gov.md

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 124, et.4
tel: 022 820652, fax: 022 820651, e-mail: contestatii@ansc.md

Nr. 05/2819/23 din 30.11.2023

La nr. 18-69-11882 din 13.11.2023

Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

Copie: Ministerul Finanțelor
e-mail: cancelaria@mif.gov.md

Agenția Națională pentru Soluționarea Contestățiilor a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei), (număr unic 988/MF/BNM/2023), potrivit competenței funcționale, referitor la Art. IX din proiect, în ceea ce privește propunerile de modificare a Legii privind achizițiile publice, nr.131/2015, comunică următoarele.

- la pct.1. „La articolul 5 alin. (1) litera g), după cuvintele „consultanță juridică și financiară” se completează cu textul „sau auditul extern al dărilor de seamă financiare anuale, conturilor și registrelor Băncii Naționale a Moldovei”, iar textul „, , auditul extern al dărilor de seamă financiare anuale, conturilor și registrelor Băncii Naționale a Moldovei” se exclude”, se reformulează conținutul excepției ce vizează activitatea Băncii Naționale a Moldovei în scopul coerenței și evitării interpretărilor ambigui.

- la pct. 2. „La articolul 56 alineatul (6), textul ”alin. (1)-(5)” se substituie cu textul ”alin. (5) ””, prin modificarea propusă se elimină o eroare/trimitere defectuoasă, care este un impediment în aplicarea corectă a prevederilor legislative privind procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.

În contextul celor menționate, Agenția nu are obiecții la proiectul prenotat.

Director General
Angela NANI

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2023, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/697-1708 din "18" decembrie 2023

la nr.18-69-11882 din 13.11.2023

Ministerul Finanțelor
Copie: Cancelaria de Stat

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 14 decembrie 2023, a examinat în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, *proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023)* și, în limitele competenței sale, comunică despre lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia.

Alexei Gherțescu
Președinte

Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2023.12.18 10:42:21 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 254 din 22.11.2023
La nr. _____ din _____

Ministerul Finanțelor

copie: Cancelaria de Stat

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (AGE) a examinat **proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023), autor – Ministerul Finanțelor/Banca Națională a Moldovei, remis spre avizare, și, în limitele competențelor instituției, comunicăm următoarea obiecție.**

Considerăm necesar de exclus din proiectul de lege **art.II**, prin care se prevede exceptarea resurselor informaționale ale BNM de la prevederile Legii nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, întrucât amendamentul respectiv se bazează pe o interpretare, în opinia noastră, eronată a dispozițiilor în vigoare a legii în cauză, iar argumentele autorului din nota informativă la proiect în susținerea acestei propuneri sunt discutabile. În acest context, clarificăm că dreptul BNM, ca, de altfel, și a altor autorități autonome și independente față de Guvern, de creare a resurselor și sistemelor informaționale departamentale în scopul realizării misiunii și exercitării competențelor proprii îi este garantat prin dispozițiile art.16, coroborate cu cele ale art.23 alin.(5) din Legea nr.467/2003. Astfel, considerăm că normele primare generale ce reglementează regulile de bază de creare și dezvoltare a resurselor și sistemelor informaționale departamentale, de documentare a acestora, precum și competențele legale în domeniu ale Guvernului și ale AGE, ce se conțin în art.7⁶ alin.(3), 10 alin.(1), 19, 22, 23 alin. (2) din Legea nr. 467/2003, nu aduc nici o atingere sau periclitează acest drept al BNM.

Director adjunct

Andrei PRISACAR

Digitally signed by Prisacar Andrei
Date: 2023.11.22 22:54:38 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: *Eduard Fricatețel*,
e-mail: eduard.fricatek@egov.md,
tel.: 0794 38 138

**ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ CENTRALĂ
A ASOCIAȚIILOR DE ECONOMII ȘI
ÎMPRUMUT**

MD-2069, Republica Moldova
mun. Chișinău, str. Ion Creangă 10/5
Tel: +373 22 595430
www.aei.md

**NATIONAL CENTRAL ASSOCIATION
OF SAVINGS AND CREDIT
ASSOCIATIONS**

MD 2069, Republic of Moldova
Chișinău, Ion Creangă street, 10/5
Phone: +373 595430
www.aei.md

Nr. 04 din 05 ianuarie 2024

La nr. unic 988/MF/BNM/2023

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

Copie: Banca Națională a Moldovei

Prin prezenta, Asociația Națională Centrală a asociațiilor de economii și împrumut (ANCAEÎ) Vă transmite avizul la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative - consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei.

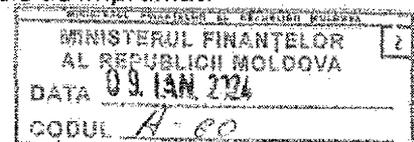
Ținem să menționăm, că acest proiect este actual prin necesitatea îndeplinirii măsurilor asumate de Republica Moldova și descrise în Planul de acțiuni al Guvernului Republicii Moldova pentru anul 2023 și în Planul de acțiuni privind ridicarea nivelului de pregătire pentru aderare la UE și alinierea la legislația UE pe cele 33 capitole de negocieri (PA33).

Acest proiect de lege va asigura consolidarea cadrului legal al activității Băncii Naționale a Moldovei (BNM), ținând cont de standardele internaționale aplicabile băncilor centrale și ajustarea cadrului legal aferent procedurilor administrative desfășurate de BNM. Proiectul include reglementările specifice, care țin cont de statutul și obiectivele urmărite de Banca Națională în calitate de autoritate de rezoluție, autoritate ce realizează licențierea și supravegherea băncilor, a prestatorilor de servicii de plată și a emitenților de monedă electronică, precum și de specificul sectoarelor reglementate și supravegheate de BNM.

ANCAEÎ prin activitatea sa este abilitată să contribuie la dezvoltarea durabilă a sectorului financiar în zona rurală, crearea noilor oportunități de prestare a serviciilor financiare și îmbunătățirea calității serviciilor acordate de asociațiile de economii și împrumut (AEÎ) membrilor săi. Asociația Națională Centrală întrunește 215 AEÎ membre care la rândul lor deservesc peste 40 mii membri activi.

În această ordine de idei, luând cunoștință cu Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al BNM), considerăm oportun să fie supuse revizuirii unele prevederi, și anume plățile de supraveghere care pot fi impuse prin acest proiect.

În urma evoluării unor factori externi (scumpirile din anii 2021 - 2023 cauzate de pandemia COVID, majorarea prețurilor la resursele energetice, războiul din Ucraina și închiderea accesului la unele piețe de desfacere a producției) AEÎ, în rezultatul activității lor pe parcursul acestei perioade au înregistrat succese modeste la capitolul profitabilitate în raport cu alți participanți ai pieței de creditare. În acest sens, aplicarea plăților de supraveghere la nivelul propus de proiectul de lege ar descuraja membrii AEÎ să apeleze la serviciile pe care asociațiile le oferă în prezent, cât și va majora costurile la produsele de împrumut.

La data de 30.09.2023 activele totale ale sectorului AEÎ constituiau 1 315,76 mln. lei, împrumuturile acordate – 1 168,68 mln. lei (88% din total active), capitalul propriu – 438,47 mln. lei, iar profitul net – 14,49 mln. lei¹. Veniturile din dobânzi au înregistrat valoarea de 215,68 mln. lei iar cheltuielile privind dobânzile – 80,36 mln. lei.

Rentabilitatea activelor (ROA) anualizată pentru această perioadă a înregistrat valoarea de 1,47%, iar rentabilitatea capitalului propriu – de 4,41%. Acești indicatori trebuie să acopere minim rata inflației, care la data respectivă alcătuia 8,63% anual², dar totodată să genereze și o marjă care va duce la capitalizarea AEÎ conform cerințelor art. 4 al Legii 139/2007, care indică că **profitul anual al AEÎ se direcționează, în primul rând spre conformarea cu cerința privind rezerva instituțională prevăzută în art. 33 al Legii menționate, apoi spre rezervele AEÎ**, conform prevederilor actelor normative ale autorității de supraveghere.

În cazul plății taxei de supraveghere aplicată AEÎ în valoare de 1 % de la valoarea medie anuală a activelor, conform prevederii Anexei din p. 31 a proiectului, acești indicatori se vor modifica după cum urmează:

- Cheltuielile privind dobânzile vor constitui 93,51 mln. lei (creștere cu 16,37% de la valoarea inițială), profitul net se va diminua până la 1,34 mln. lei, adică cu 91% și va înregistra o scădere față de valoarea curentă, capitalul propriu (rezerva instituțională) se va diminua până la 425,31 mln. lei (-3%) față de valoarea actuală, iar ROA și ROE, vor înregistra respectiv: 0,14 și 0,41%, înrăutățind situația financiară a AEÎ-urilor.

Tabelul de mai jos prezintă o evoluție simulată a indicatorilor financiari în cazul introducerii taxei de supraveghere de 1% de la valoarea medie a activelor, reieșind din datele raportate la 30.09.2023³:

Indicatori	Fără aplicarea taxei de supraveghere	Cu aplicarea taxei de supraveghere de 1%	Cu aplicarea taxei de supraveghere de 1%, ajustat pentru a menține indicatorii actuali
Total active, mln. lei	1 315,76	1 315,76	1 315,76
Împrumuturi acordate, mln. lei	1 168,68	1 168,68	1 168,68
Capital propriu (rezerva instituțională), mln. lei	438,47	425,31	438,47
Profit net, mln. lei.	14,49	1,34	14,49
Venituri din dobânzi, mln. lei	215,68	215,68	228,83
Cheltuieli privind dobânzile, mln. lei	80,36	93,51	93,51
Rentabilitatea activelor (ROA) anualizată, %	1,47	0,14	1,47
Rentabilitatea capitalului propriu (ROE) anualizat, %	4,41	0,41	4,41

În scopul menținerii indicatorilor de bază, corelați cu rata inflației și pentru a reveni la situația de până la plata taxei de supraveghere de 1%, asociațiile vor fi nevoite să întreprindă măsurile necesare pentru a se conforma cerințelor legislației ce ține de suficiența capitalurilor proprii, și în primul rând creșterea veniturilor din dobânzi la împrumuturile acordate, care în cazul nostru v-a trebui majorat până la valoarea de 228,83 mln. lei pe sistem. Acest fapt va provoca creșterea ratelor dobânzilor la împrumuturile acordate minim cu 1,33 puncte procentuale (p.p.), îndatorând și mai mult membrii AEÎ.

¹ AEÎ este o organizație necomercială, profitul net nu se repartizează membrilor dar se direcționează la crearea rezervelor AEÎ

² <https://www.bnm.md/ro/content/rata-inflatiei-D>

³ <https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/drs/DRS7.xhtml>

Reieșind din aceste considerente și analizând evoluția indicatorilor financiari pe sistemul AEÎ, precum și modificările propuse la Legea nr. 548/1995, venim cu propunerea de a revizui prevederile Anexei din p. 31 referitor la taxa de supraveghere aplicată AEÎ cu următoarele propuneri:

- De stabilit baza de calcul a taxei de supraveghere pentru AEÎ de la valoarea medie a portofoliului de împrumuturi (și nu de la valoarea medie a activelor), motivul fiind că activitatea de bază din care asociațiile obțin venituri sunt veniturile din dobânzi la împrumuturile acordate, iar celelalte active, ca mijloace bănești în conturi bancare și în numerar, imobilizările necorporale și corporale și alte active - nu generează venituri.
- De micșorat nivelul taxei regulatorii pentru AEÎ la nivelul de 0,5%, din considerentul că unele asociații mai mari vor achita taxe regulatorii la nivelul celor mai mici bănci comerciale. Spre exemplu, datele financiare de pe pagina web a BNM la data de 30.06.2023, valoarea activelor AEÎ Microîmprumut este de 320,37 mln. lei și conform propunerilor, taxa regulatorie v-a constitui 3,2 mln lei. Totodată valoarea activelor BC Eurocreditbank SA la aceeași dată este de 1 587,47 mln. lei și conform proiectului, taxa regulatorie v-a constitui 3,17 mln. lei. Deci, valoarea maximă a taxei regulatorii este la același nivel pentru AEÎ Microîmprumut și BC Eurocreditbank SA, dar volumul și spectrul de servicii și operații este radical mai mare la BC Eurocreditbank SA și banca dispune de mult mai multe oportunități de a obține venituri din gestionarea conturilor curente, operații valutare, transferuri, etc.

Reiterăm, că taxa regulatorie în mărime de 1%, aplicată la valoarea activelor cum se propune în proiect, va avea un impact de majorare cu 1,33 p.p. la rata dobânzii aplicată la împrumuturile acordate membrilor AEÎ și nu se încadrează în strategia declarată la nivel de țară de a micșora presiunea financiară pe utilizatorul final al împrumuturilor, iar prin aceasta de a genera creștere economică.

Rugăm să luați în calcul argumentele noastre la ajustarea taxelor regulatorii pentru sectorul AEÎ. În cazul aplicării taxelor conform proiectului propus, aceasta va avea un impact negativ asupra membrilor asociațiilor, majoritatea cărora activează în zona rurală și de multe ori în condiții grele și complicate, ca să nu scădem nivelul de trai în mediul rural, dar din contra, să contribuim la creșterea lui.

Cu respect,

Efim LUPANCIUC

Director executiv

Digitally signed by Lupanciuc Efim
Date: 2024.01.05 19:56:02 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Către: Petru Rotaru
Ministrul Finanțelor

Anca Dragu
Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei

Nr. 02 din 09.01.2024

Ref.: Aviz cu privire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei)

Stimate domnul Ministru,

Vă salutăm din numele Camerei de Comerț Americane din Moldova (în continuare „AmCham Moldova”).

Prin prezenta scrisoare transmitem comentariile și propunerile comunității AmCham Moldova la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei).

Urmare analizei proiectului de lege exprimăm un aviz negativ în legătură cu propunerilor formulate de către autorul proiectului.

Pe lângă prevederile care înrăutățesc unele aspecte de afaceri și înăspresc cadrul legal aferent, care în consecință afectează entitățile supravegheate, fundamentarea proiectului de lege se bazează pe recomandări ale FMI și angajamente ale autorităților naționale, care sunt depășite de timp și, ca efect nu mai sunt corelate cu realitățile economice din țară. În particular, după cum se indică în Nota informativă la proiect, s-a ținut cont (cel puțin, declarat) de angajamentele asumate prin Memorandumul cu FMI din aprilie 2022, în timp ce ulterior autoritățile naționale au semnat câteva Memorandumuri subsecvente, ultimul la 20 noiembrie 2023. Din analiza comparată a acestor două documente de politici rezultă schimbarea esențială a domeniului de intervenție asumat (pct. 18 din Memorandumul din 20 noiembrie 2023 vs. pct. 16 din Memorandumul din 26 aprilie 2022), fapt care în mod iminent trebuia să determine o abordare diferită în cadrul proiectului de lege în discuție. Respectiv, scopul și obiectul amendamentelor propuse nu reflectă întru totul angajamentele noi, asumate în ultimul Memorandum, în contextul evoluției social-economice recente.

De asemenea, dorim să subliniem faptul că în urmă cu jumătate de an, cadrul de activitate al BNM a fost supus unor modificări legislative. Actualul proiect de lege și nota informativă asociată, prezentate de autor, au surprins advers comunitatea de afaceri, deoarece nu au fost supuse consultărilor publice plenare, în ordinea prevăzută de lege (art. 32 et seq. din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative).

Mai mult, constatăm că la elaborarea proiectului de lege nu au fost respectate și alte prevederi obligatorii ale tehnicii normative, prevăzute de Legea nr. 100/2017, în particular principiile constituționalității, respectării drepturilor fundamentale, echilibrului între reglementările concurente, oportunității și predictibilității normelor juridice (art. 3), analiza ex-ante (art. 26), consultarea publică (art. 32), ceea ce face obiectiv imposibilă adoptarea proiectului de lege. Sub aspect de constituționalitate, proiectul abundă

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

cu prevederi care derogă substanțial de la principiile constituționale ale libertății activității de întreprinzător (art. 126), protecției proprietății private (art. 46) și securității juridice (art. 23), după cum vom detalia în continuare.

1. Întâi de toate, atragem atenția autorilor asupra art. XX, alin. (2) din proiect care prevede intrarea în vigoare a completărilor Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei începând cu data de 01 iulie 2023. Conform tehnicii legislative descrise în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, la art. 73 *Acțiunea în timp a actului normativ*, este prevăzut că:

(3) *Actul normativ produce efecte doar cît este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv.*

(4) *Au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blînde.*

De asemenea, această prevedere încalcă art. 22 din Constituția Republicii Moldova cu privire la neretroactivitatea legii. În temeiul celor menționate, data intrării în vigoare urmează a fi modificată conform cerințelor și regulilor elaborării actelor normative.

2. În partea ce ține de art. I, pct. 6 prin care se propune abrogarea alin. (2) din art. 11 a Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, comunicăm faptul că publicarea actului normativ reprezintă una din principalele etape ale legiferării și o condiție de intrare în vigoare acestuia.

Considerăm necesară menținerea reglementării exprese a obligației de publicare a actelor normative ale BNM în Monitorul Oficial, cu excepția cazurilor când publicarea ar cauza prejudicii semnificative în sistemul financiar, inclusiv în infrastructurile pieței financiare.

3. Pct. 6 din proiect prevede completarea art. 11 cu alin. (3⁴) cu următorul conținut:

„(3⁴) Înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru participantul la procedura administrativă, inclusiv în cadrul procedurilor de control desfășurate potrivit art.75¹ și 75², acestuia i se comunică faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis și i se propune, în vederea audierii, prezentarea către Banca Națională a opiniei în scris. Termenul de prezentare a opiniei este de 10 zile lucrătoare de la data notificării. Procedura administrativă se suspendă de la data expedierii notificării către participant pînă la data prezentării opiniei acestuia sau pînă la data expirării termenului de prezentare a opiniei în cazul în care opinia nu a fost prezentată în termen”.

Considerăm necesară completarea art. 11, alin. (3⁴) cu următoarea prevedere: „Banca Națională este obligată prin actul de control, să răspundă motivat la toate argumentele expuse în opinia participantului la procedura administrativă”.

Tot aici, este prevăzută completarea art. 11 cu alin. (3⁵) cu următorul conținut:

„(3⁵) La data prezentării opiniei participantului la procedura administrativă sau la expirarea termenului de prezentare a opiniei, în cazul în care opinia nu a fost prezentată în termenul prevăzut la alin. (3⁴), cursul termenului procedurii administrative este reluat. Banca Națională nu este obligată să țină cont de argumentele expuse în opinia primită după expirarea termenului stabilit la alin. (3⁴) și (3⁶). Data prezentării opiniei se consideră data notificării Băncii Naționale conform art. 11³”.

Considerăm necesară completarea art. 11, alin. (3⁵) cu următoarea prevedere: „Prevederile Codului administrativ privind repunerea în termenul de prezentare a opiniei, se aplică corespunzător”.

4. Proiectul de lege prevede operarea unor modificării (art. 74¹) care au ca scop excluderea unor acte/operațiuni efectuate de BNM din sfera procedurii administrative. Aceste aspecte îngrijorează mediul de afaceri, care va fi lipsit de instrumente legale în sensul art. 6 CEDO (dreptul la un proces echitabil) și art. 13 CEDO (dreptul la o cale de atac efectivă) prin care să-și apere drepturile sale.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

5. Termenul de 18 luni pentru finalizarea procedurii de control prevăzut la alin. (9) al art. 75¹ al Legii nr. 548/1995, se consideră unul prea mare, ceea ce ar putea perturba activitatea companiilor iar entitățile supravegheate pot admite într-un termen atât de mare aceleași încălcări care sunt sesizate încă la începutul controlului dar nu sunt aduse la cunoștință, pentru că acesta nu este încă finalizat.

Tot aici, alin. (10) prevede că Banca Națională poate emite reglementări cu privire la procedura de control, inclusiv cu privire la drepturile și obligațiile participanților și a altor subiecți implicați. Considerăm faptul că această prevedere depășește competențele BNM, or procedura de control este parte a procedurii administrative reglementate de Codul administrativ, iar adoptarea reglementărilor ce țin de procedura de control țin de competența Parlamentului, cu respectarea tuturor etapelor de legiferare/elaborare a actelor normative.

6. Un aspect sensibil care nu și-a găsit o fundamentare în proiectul de lege este majorarea termenului de prescripție a sancțiunilor de la 3 ani la 5 ani, prevăzut la art. 75² al Legii nr. 548/1995.

Modificările aduse art. 75² alin. (4) nu corespund standardelor internaționale aplicabile băncilor centrale. Conform art. 72 din Legea Bancară a României, aplicarea sancțiunilor de către BNR se prescrie într-un termen de 2 ani de la data săvârșirii faptei. Termenul de 5 ani este unul exagerat de mare pentru aplicarea unei sancțiuni administrative. Acesta încălcă principiul eficienței, consacrat în art. 28 Cod Administrativ, conform căruia „Procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului”. Introducerea unui termen de prescripție de 5 ani ar permite tergiversarea procedurii de aplicare a sancțiunilor de către Banca Națională, timp în care probele existente ce dovedesc nevinovăția subiectului supus controlului ar putea fi pierdute, lucru ce nu ar permite respectarea contradictorialității în procedura administrativă.

La caz, încălcările contravenționale se prescriu cu 1 an (termen general) și 18 luni (termen special) conform art. 30 din Cod contravențional, obligațiile fiscale se prescriu în cel mult 4 ani (art. 264 Cod fiscal), iar infracțiunile ușoare se prescriu în termen de 2 ani (art. 60 Cod penal).

La fel, nu este justificată excluderea termenului pentru aplicarea sancțiunilor de 6 luni de la data constatării încălcării, care la fel este reglementată în toate procedurile administrative.

Considerăm oportună păstrarea formulării existente în lege: „(4) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării încălcării, dar nu mai mare de 3 ani de la data comiterii ei, dacă legea nu prevede altfel”.

Norma art. 75² urmează a fi completată la alineatul (5), operând modificări care înăspresc condițiile de individualizare a sancțiunilor. În prezent, redacția alineatului (5) al articolului 75² din Legea nr. 548/1995 precizează: „Se consideră repetată încălcarea comisă în decursul a 2 ani de la data constatării aceluiași fel de încălcare”. Propunerea de modificare vizează eliminarea conceptului de „aceleși fel de încălcare”. Prin urmare, se propune excluderea acestei modificări din proiectul de lege.

7. Cu referire la „remunerarea serviciilor și operațiunilor Băncii Naționale, precum și instituirea plăților de supraveghere în domeniul financiar” și anume modificarea Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Art. I) de completare cu art. 21² „Plăți de supraveghere” (pct. 10 din proiect) și de completare cu Anexa cu valoarea plăților de supraveghere (pct. 31 din proiect) comunicăm următoarele. La această etapă, comunitatea nu susține prevederile din proiect pe motiv că instituirea unor taxe noi asupra entităților supravegheate va constitui o povară financiară suplimentară și în rezultat iminent va duce la

majorarea costurilor și comisioanelor aplicate de către aceste entități clienților pentru a acoperi pierderile financiare suportate, iar argumentele prezentate privind necesitatea instituirii acestor plăți nu pot fi considerate relevante, raportate la cheltuielile adiționale ce vor fi nevoite să le suporte entitățile, precum și sub aspectul excluderii previzibilității care va împiedica dezvoltarea mediului de afaceri (iar motivul că anumite țări din UE deja aplică astfel de plăți nu este unul pertinent). Întemeiem poziția asociației pe următoarele argumente:

i. Societăți de plată și emitenți de monedă electronică

- plata urmează a fi calculată din venit dar nu din profit - în prezent venitul din serviciile de plată și din emiterea de monede electronice în mediu constituie 0,5-2% din valoarea unei plăți, respectiv aplicarea unei remunerații de 5% din venit nu corespunde veniturilor încasate și nici nu ține cont de faptul că aceste venituri în mare parte acoperă cheltuielile suportate, care uneori pot duce chiar la lipsa de profit în unele perioade de activitate. Aceeași abordare este folosită de legiuitor și în cazul impozitului de 12% pe care îl achită practic toți agenții economici și se aplică față de profit;

- pentru serviciile de plăți instant (prin SAPI) care vom fi în scurt timp implementate - comisioanele ce le propune BNM pentru a fi aplicate de prestatorii de servicii de plată nu presupun obținerea de profit (acest fapt este indicat în mod expres în nota informativă la proiectul recent expus pentru consultări publice al HCE BNM „Pentru modificarea Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 180/2019 „Privind comisioanele aplicate pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător, comisioanele aplicate de către prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare, comisioanele percepute de Banca Națională a Moldovei pentru plățile procesate în sistemul automatizat de plăți interbancare, precum și valoarea maximă a documentului de plată acceptat de sistemul de compensare cu decontare pe bază netă din partea participanților”), însă doar pentru acoperirea cheltuielilor prestatorilor serviciilor de plată (cheltuieli care de altfel au fost calculate tot de către BNM și care, în mare parte nu corespund realității ținând cont de cheltuielile și resursele suportate pentru lansarea acestui tip de servicii de plată);

- plata de supraveghere se va aplica la venitul prestatorilor de servicii de plată și societăților emittente de monedă electronică, care însă se poate compune și din alte venituri, ce nu țin de activitatea de bază (financiară) supravegheată de BNM, odată ce Legea nr. 114/2012 permite și alte activități pentru aceste entități (de exemplu realizare de soft, servicii de mentenanță soft, etc.);

- nu este prevăzută o plafonare rezonabilă a mărimii plății de supraveghere aplicată, reieșind din mărimea venitului obținut (de exemplu la obținerea de venit: până la suma de 10 milioane MDL, în intervalul sumelor 10-100 milioane de MDL, mai mult de 100 milioane de MDL, etc.);

- introducerea unei plăți pentru supraveghere din venit de fapt constituie o taxă nouă de proporții (ce poate fi mai mare, în cifre absolute, chiar și ca impozitul de 12% calculat din profit), care pe lângă faptul că va împovăra foarte mult entitățile plătitoare, poate stopa investițiile în proiectele noi de dezvoltare a sectorului de plăți.

Pentru comparație, plățile de reglementare încasate de alte autorități de supraveghere naționale (pe piețele relevante):

ANRE - Mărimea plăților regulatorii nu va depăși 0,3 la sută din venituri;

ANRCETI - în mărime de până la 0,3 la sută din volumul venitului estimat.

Momentan, BNM răspunde doar de supravegherea entităților licențiate și nicidecum nu răspunde de supravegherea integrală a pieței serviciilor de plată și nu sancționează în nici un mod și nu reglementează activitatea entităților care nu sunt licențiate și desfășoară activități de prestare a serviciilor de plată

contrar prevederilor legale – conform legislației în vigoare, de sancționarea fără licență a prestării serviciilor de plată este responsabil Ministerul Finanțelor prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat (art. 402 al Codului Contravențional), astfel aplicarea plăților pentru supraveghere doar entităților licențiate reprezintă o condiție suplimentară de concurență neloială, întrucât entitățile nesupravegheate vor fi lipsite de obligația de a achita astfel de taxe.

O astfel de practică de percepere a plăților de la entitățile supravegheate este aplicată în puține state și prin urmare, necesită a fi implementată în cazul în care piața serviciilor de plată este sigură, transparentă și activează în mediul unei concurențe loiale, iar prestarea serviciilor de plată contrar prevederilor este drastic sancționată și contracarată, inclusiv blocată activitatea entităților care încalcă legislația cu privire la plăți.

Considerăm necesar ca BNM, în conformitate cu practicile europene, să preia funcția de supraveghere a pieței de plăți, inclusiv sancționarea și stoparea activităților entităților nelicențiate care practică servicii de plată pentru a asigura o concurență loială și o siguranță a pieței de plăți.

Prin urmare, se propune modificarea Codului Administrativ în modul în care pentru încălcarea prevederilor art. 293², art. 290, p. 5 și p. 6 al art. 344 al Codului Contravențional să fie responsabilă BNM. În cazul în care BNM nu va fi instituția care va asigura supravegherea și sancționarea entităților nelicențiate (conform p. 100 al Directivei UE 2015/2366 (PSD 2)) se formează premise de împovărare a entităților licențiate și încurajarea prestării serviciilor de plată fără licență, contrar prevederilor legale, care nu sunt supravegheate de BNM și prin urmare, fiind scutite de plata pentru supraveghere către BNM, ceea ce automat impune entitățile licențiate în condiții nefavorabile de a dezvolta serviciile de plată, de a reflecta venituri și de a activa după principii oneste.

ii. Societăți de asigurare

Se propune modificarea punctului 31 din art. I „Anexa”, rândul 2 și expunerea în următoarea redacție:

Entitatea	Baza de calcul	Valoarea anuală maximă %
Societăți de asigurare/reasigurare	a) prime de reasigurare	2%
	b) prime brute subscrise din asigurări generale	2%
	c) prime brute subscrise din asigurări de viață	0,05%

Cuantumul plăților de supraveghere a societăților de asigurare până la data de 01.07.2023 era reglementat anual de către Comisia Națională a Pieței Financiare. Cuantumul plăților pentru categoria asigurări de viață întotdeauna a format o categorie separată, reglementată diferențiat față de asigurările generale, și la ultima perioadă de reglementare a constituit 0,35% din primele brute anuale subscrise.

Această abordare se asociază pe de o parte cu faptul că asigurările de viață sunt produse financiare pe termen lung și pentru orice produs financiar pe termen lung taxa percepută de către autoritatea de supraveghere face parte din structura tarifară încă la etapa de elaborare a business planurilor. Pe de altă parte, autoritatea națională de supraveghere, la reglementarea taxelor pentru asigurările de viață până la 01.07.2023, a ținut cont și s-a aliniat la cele mai bune practici a autorităților de supraveghere din majoritatea statelor europene.

Analiza celor mai bune practici europene privind aplicarea taxelor pentru asigurările de viață pe termen lung identifică faptul că autoritățile acordă o atenție deosebită și aplică principiul stabilității de lungă

durată. Observăm că autoritățile abordează politica de taxe în mod precaut, fapt care permite impulsivitatea dezvoltării asigurărilor de viață și menținerea conexiunii dintre companiile de asigurări și bugetul de stat prin prisma funcțiilor economico-sociale, cât și financiar-investiționale.

În unele țări din Uniunea Europeană, pentru asigurările de viață pe termen lung, nu este impusă o taxă de către regulator sau aceasta taxă este semnificativ mai mică decât taxa pentru asigurările generale care de regulă sunt asigurări pe termen scurt. Spre exemplu, în România, taxa pentru asigurările obligatorii RCA este de asemenea 1% ca și în Republica Moldova până la 01.07.2023, iar taxa pentru asigurările de viață este de 0,3% - comparabil cu taxa de 0,35% existentă în Republica Moldova până în 01.07.2023. În Croația, Bulgaria, Slovenia, Ungaria, Serbia, Montenegro, Bosnia și Herțegovina pentru asigurările de viață și în Ucraina pentru toate contractele de asigurare cu termen mai mare de 10 ani, taxa este 0%.

În acest sens, pe parcursul anului 2023 au fost înaintate mai multe solicitări, atât în adresa CNPF, cât și în adresa BNM prin care au fost sesizate autoritățile despre necesitatea înțelegerii substanțialității taxelor pentru asigurări de viață și necesitatea diferențierii taxelor de supraveghere pentru asigurări generale și asigurări de viață în categorii separate.

Cu toate acestea, la data de 03.07.2023 a intrat în vigoare Legea nr. 75 din 30.06.2023 prin care s-au operat modificări la Legea nr. 192/1998 iar art. 6, alin.1, lit. h) stabilește că plățile pentru societățile de asigurare în bugetul Comisiei Naționale a Pieței Financiare sunt în mărime de până la 0,3 la sută din primele brute anuale subscrise. Adicional, CNPF a neglijat în totalitate, fără nici un temei, de fapt propriile abordări de până la 01.07.2023, fără să diferențieze plățile începând cu 01.07.2023 (a se vedea Hotărârea nr. 38/9 din 11 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial nr.251-253 din 20 iulie 2023 privind modificarea Hotărârii 56/13 din 25.10.2022 cu privire la cuantumul taxelor și plăților în bugetul Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru anul 2023) și a stabilit începând cu 01.07.2023 plata maximă prevăzută de lege de 0,3% din primele brute subscrise.

În aceste circumstanțe, unica modalitate de a păstra principiul stabilității de lungă durată este reglementarea diferențiată a asigurărilor de viață și asigurărilor generale prin care plata de supraveghere pentru asigurările de viață să se instituie în valoarea anuală maximă de 0,05% din primele brute anuale subscrise.

iii. Organizații de creditare nebancaară

Odată cu transferul de atribuții din 01.07.2023 de la CNPF către BNM, în cadrul dezbaterilor publice desfășurate de Președintele Comisiei Parlamentare Economie, Buget și Finanțe, au fost oferite asigurări că taxele care vor fi percepute de la entitățile supravegheate, odată cu schimbarea regulatorului, nu vor depăși cuantumul stabilit anterior de către CNPF.

Spre exemplu, pentru sectorul financiar-nebancaar, aceste taxe constituiau până la 01.07.23 – „(...) 0,1 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebancaare și leasingului financiar înregistrat, dar nu mai puțin de 5000 de lei”.

Potrivit proiectului de lege precizat, se propune următorul cuantum: „0,15 anual din valoarea medie anuală a activelor”.

Așadar, taxele regulatorii propuse sunt excesive în raport cu taxa achitată anterior către CNPF (până la 01.07.23).

Adicional, observăm că entitățile raportoare vor fi taxate dublu, atât de CNPF pe partea de protecție a consumatorilor, cât și de către BNM, în calitatea de autoritate de supraveghere.

Identificăm că baza de calcul propusă în cazul OCN-urilor reprezintă „activele”. Astfel, nu este clar dacă se va lua în calcul activele nete sau brute. În plus, există o tratare diferențiată a valorii totale a activelor

pe anumite poziții, cum ar fi datoriile și creanțele referitoare la impozitul pe venit, etc. Un alt aspect neglijat de către autorii proiectului este faptul că baza de calcul din care se achită taxele la CNPF, fac parte din activele companiei. Astfel, se conturează o situație în care portofoliul de credite de consum (utilizat ca bază de calcul la CNPF) va fi supus unei taxări duble, atât din partea CNPF, cât și din partea BNM, ca parte a totalului activelor.

De asemenea, nu este corect să se utilizeze activele ca bază de calcul, deoarece nu există o relație causală între nivelul de prosperitate al companiei și scopul atribuit autorității de supraveghere – de exercitare a atribuțiilor acesteia.

Aceste taxe regulatorii generează îngrijorare în rândul sectoarelor supravegheate și, în consecință, pot conduce la reducerea activelor companiilor, având în vedere că acestea vor reprezenta baza de calcul. Impunerea unor astfel de taxe de către legislativ poate fi considerată prematură, și având în vedere că a trecut o perioadă relativ scurtă de la transferul atribuțiilor către BNM.

Adițional, introducerea taxelor regulatorii în formula propusă, va genera costuri noi pentru entitățile supravegheate. Un exemplu elocvent ar fi următorul: dacă o entitate are un portofoliu de credite de 100 milioane MDL, dintre care 50 milioane MDL reprezintă creditele de consum, iar total active constituie 140 milioane. Înainte de transferul atribuțiilor la BNM, taxele anuale achitate de entitatea OCN la CNPF constituiau 100 000 MDL. După data de 01.07.23 aceste taxe constituie 25 000 MDL la CNPF, și 210 000 MDL la BNM, potrivit formulei propuse de autorii PL (totalizând 235 000 MDL) sau cu 135 % mai mult decât până la transferul competențelor.

Subliniem faptul că orice entitate își planifică bugetul cu mult timp în avans. Prin urmare, o creștere a taxelor într-un cuantum atât de mare și rapid generează incertitudine și exercită un impact negativ asupra sectorului. Este important să se țină cont de această perspectivă în procesul decizional pentru a minimiza perturbările și a menține stabilitatea în cadrul sectorului. Anticipăm că în final, va crește rata inflației și consumatorul va fi afectat.

Prin urmare, propunem păstrarea formulei anterioare pentru calcularea taxelor regulatorii la BNM, cu diminuarea din aceasta a portofoliului de credite pentru consumatori, astfel, încât taxele însumate să nu depășească totalul taxei achitate la CNPF până la 01.07.23. În concluzie, această formulă se prezintă astfel: 0,1 la sută din portofoliul creditelor non-consum și 0,05 la sută din portofoliul de credite consumatori, asigurând astfel menținerea cotei totale a taxelor neschimbate, conform asigurărilor primite din partea factorilor politici.

De asemenea, nu se susține propunerea de completare a art. 23 alin. (4) din Legea nr. 1/2018 cu următoarea prevedere: „f) instrumentele de prevenire și diminuare a riscului macroprudențial sau sistemic și instrumentele politicii macroprudențiale”. Or, organizațiile de creditare nebankare nu atrag depozite de la populație, iar intervenția BNM pe marginea acestui segment ar echivala cu o ingerință în activitatea privată, ceea ce contravine principiului economiei de piață.

iv. Bănci

Considerăm că este esențial de a reglementa corect modalitatea de aplicare a unor asemenea plăți de supraveghere. Conform alin. (1) plățile respective se percep pentru a recupera costurile suportate. În acest sens, mecanismul de stabilire a acestor plăți trebuie să fie dezvoltat în baza unei metodologii și în baza costurilor suportate de BNM, ori alin. (1) expres se referă la recuperarea de costuri. Acest exercițiu este

esențial, deoarece plafoanele indicate în anexa la lege sunt deosebit de mari și acestea nu pot fi acceptate, ca și plafon maxim direct în lege, în asemenea proporții, deoarece ulterior entitatea supravegheată nu va putea pune în discuție plata de supraveghere solicitată de autoritate, deoarece plafonul respectiv va fi stabilit prin lege. Având în vedere cifrele de afaceri a entităților supravegheate, este clar că plafoanele indicate sunt absolut mari și depășesc costurile care necesită a fi recuperate.

La fel, modalitatea de determinare a costurilor trebuie să fie transparentă și clară din start și să fie determinate de principiu în baza unui exercițiu de bugetare a costurilor de către BNM. Modalitatea de a stabili niște plafoane mari în avans și încasarea acestora de la entități, va plasa o presiune majoră pe bugetele acestor entități și va admite încasarea „cheltuielilor care urmează a fi suportate” ex-ante, ceea ce este contrar principiilor de plată a costurilor suportate. În acest sens, se va înregistra cazul în care BNM va încasa o sumă foarte mare în avans, urmând să reducă suma din anul financiar următor. Totuși, suma colectată ar putea fi una extrem de mare, care să acopere cheltuielile pentru mai mulți ani înainte, dar și va retrage banii respectivi de la entitățile supravegheate, acestea fiind nevoite să activeze din bani împrumutați sau să nu utilizeze banii respectivi pentru dezvoltarea propriilor afaceri.

Este necesară o clarificare mai detaliată și urmează a fi revăzut mecanismul de stabilire a plăților regulatorii pentru recuperarea costurilor suportate, încât acesta să fie bazat pe reguli clare și transparente și să nu ducă la plata de către un participant a costurilor pentru toți alți participanți profesioniști pe piața financiară.

În opinia asociației, valoarea anuală maximă a plății de supraveghere pentru bănci, în mărime de 0,2% din valoarea medie anuală a activelor, prevăzută în Anexa la proiectul de lege, este una exagerat de mare, inclusiv reieșind din practica europeană și internațională, prin urmare, considerăm că aceasta urmează a fi redusă considerabil.

Introducerea de către BNM a taxei de supraveghere nu este precedată de un studiu de cercetare și nici de o analiză ex-ante a proiectului astfel cum este stipulat în art. 25-26 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Totodată, considerăm că este esențial de a reglementa corect modalitatea de aplicare a unor asemenea plăți de supraveghere. Conform alin. (1) plățile respective se percep pentru a recupera costurile suportate. În acest sens, mecanismul de stabilire a acestor plăți trebuie să fie dezvoltat în baza unei metodologii și în baza costurilor reale suportate de BNM, ori alin. (1) expres se referă la recuperarea de costuri. Acest exercițiu este esențial, deoarece plafoanele indicate în anexa la lege sunt deosebit de mari și acestea nu pot fi acceptate, ca și plafon maxim direct în lege, în asemenea proporții, deoarece ulterior entitatea supravegheată nu va putea pune în discuție plata de supraveghere solicitată de autoritate, întrucât plafonul respectiv va fi stabilit prin lege.

Este de menționat că în baza datelor publice suma maximă a plăților de reglementare ce ar fi achitate pentru anul 2023 de către sistemul bancar ar reprezenta aproximativ 284 mil. lei. Pentru comparație, cheltuielile totale operaționale ale BNM (cu excepția cheltuielilor aferente producerii monedei naționale) constituie 320 mil. lei în anul 2022.

Analizând practica internațională, concluzionăm că suma plăților de supraveghere poate fi exagerat de mare, în cazul în care BNM va aplica valoarea maximă propusă de 0.2% din valoarea medie a activelor. Astfel, spre exemplu Banca Națională a Lituaniei percepea o plată în mărime de 0,01445% din valoarea medie a activelor pentru anul 2021, ceea ce constituie o taxă de aproximativ 14 ori mai mică în comparație cu propunerile din proiectul de lege.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

De asemenea, Banca Națională a Croației a stabilit o taxă de supraveghere în valoare de 0.0027% din valoarea totală a activelor băncilor.

Totodată, regulamentul UE 1163/2014 cu privire la taxa de supraveghere prevede că taxa anuală de supraveghere pentru fiecare entitate supravegheată va fi specificată într-o notificare de taxă emisă (art. 3 (2)). Adicional art. 5 (1) presupune existența unei baze de calcul aferentă taxei de supraveghere care să se bazeze pe costurile anuale reale ale entității de supraveghere. Același articol (art.5(4)), obligă autoritatea de supraveghere ca în termen de patru luni de la încheierea fiecărei perioade de comisionare, să publice pe site-ul instituției valoarea totală a taxelor anuale de supraveghere pentru fiecare categorie de entități supravegheate și grupuri supravegheate pentru perioada respectivă a taxei.

Astfel, este necesară o clarificare mai detaliată a mecanismului de stabilire a plăților regulatorii pentru recuperarea costurilor suportate, încât acesta să fie bazat pe reguli clare și transparente și cu determinarea corectă a bazei.

Referința în acest sens urmează a fi modalitatea de calcul similar celei utilizate de Banca Centrală Europeană <https://www.bankingsupervision.europa.eu/organisation/fees/calculator/html/index.ro.html> Mecanismul urmează a fi discutat și acceptat pe larg către toți participanții pieței financiare și BNM.

Consecvent, este potrivită și referirea la opiniile Băncii Centrale Europene referitoare la taxele de supraveghere, în special Opinia Băncii Centrale Europene cu privire la taxarea instituțiilor financiare din 12 ianuarie 2016 (CON/2016/1) și Opinia Băncii Centrale Europene cu privire la abolirea taxei speciale care privește anumite instituții financiare din 04 noiembrie 2020 (CON/2020/28).

În textul opiniilor enunțate Banca Centrală Europeană a indicat că asemenea inițiative de ordin normativ ar trebui să fie precedate de o analiză a potențialelor consecințe negative pentru sectorul bancar pentru a fi asigurat faptul că asemenea taxe nu comportă riscuri de stabilitate financiară și a activității de creditare, care ar putea ulterior afecta creșterea economiei reale (CON/2016/1, pct. 2.1).

Concluzionând cele expuse, considerăm oportun ca contribuțiile financiare instituite sub forma unei taxe de supraveghere să fie supuse unui proces de expertizare pentru a fi posibilă proiectarea impactului asupra economiei în general, dar și asupra instituțiilor bancare în special.

Înțelegem argumentul invocat în Nota informativă la Proiect privind independența financiară a băncii centrale, și anume că banca centrală ar trebui să dispună de resurse adecvate pentru a-și putea îndeplini atribuțiile de supraveghere în mod eficient. Cu toate acestea, dorim să atragem atenția că plățile de supraveghere vor constitui o presiune adițională asupra profitabilității băncilor, ceea ce va conduce inclusiv și la diminuarea fondurilor proprii, în pofida cerințelor și așa riguroase privind adecvarea fondurilor proprii. Modalitatea de a stabili plăfoane mari în avans (0.2% din valoarea media anuală a activelor) și încasarea acestora de la entități, pune o presiune majoră pe bugetele băncilor. Astfel, băncile vor fi nevoite să recurgă la includerea acestor cheltuieli în politicile de preț în procesul de deservire al clienților, scumpirea serviciilor oferite de bănci atât persoanelor fizice, cât și agenților economici, va fi inevitabilă.

În acest sens, există un potențial risc major de retragere a banilor respectivi din circuitul economic la entitățile supravegheate și penalizarea economiei prin prețuri mai mari care să acopere costurile de supraveghere, în cazul în care există riscul ca acestea să devină exagerate.

Tot aici, la Legea nr. 548/1995 cu privire la BNM, pct. 3, art. 5² introduce o serie de măsuri care pot fi aplicate de BNM în vederea diminuării riscului macroprudențial sau sistemic, fără însă a regăsi reglementarea riscului macroprudențial sau sistemic. O definiție scurtă a „riscului sistemic” este indicată în Legea Nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, însă nu sunt clare circumstanțele când acest articol va fi aplicabil. „Risc macroprudențial” și situațiile de materializare a acestui risc nu sunt definite și reglementate, astfel norma dată fiind neclară și vagă. Având în vedere că măsurile care pot fi impuse de BNM pot avea un impact semnificativ asupra activității băncilor, urmează a fi explicate situațiile de materializare a riscului macroprudențial sau sistemic care pot atrage după sine aplicarea de către BNM a măsurilor stabilite la art.5 din Lege și explicarea acestor măsuri și circumstanțe în cadrul audierilor publice.

În partea ce ține de propunerile de modificare a Legii privind activitatea băncilor nr.202/2017, comunicăm următoarele:

- pct. 19, la art. 43 propunem reducerea termenului de finalizare a procedurii de soluționare a cererii de aprobare de la 45 de zile lucrătoare la 30 de zile calendaristice.

- pct. 29, prin modificările la art. 62 alin. (1) se intenționează extinderea termenului de finalizare a procedurii de soluționare a cererii de aprobare prealabilă care se referă inclusiv la distribuirea de către bănci a profitului către acționari.

Conform art. 49 alin. (3) al Legii privind societățile pe acțiuni, nr. 1134/1997: „Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor se ține nu mai devreme de o lună și nu mai târziu de două luni de la data primirii de către Biroul Național de Statistică a dării raportului financiar anual al societății (30 aprilie)”.

Termenul propus de 40 zile lucrătoare pentru aprobarea prealabilă de la data când sunt prezentate toate documentele este un termen foarte mare și plasează o presiune enormă, fiind obiectiv posibil ca banca să nu reușească să primească respectiva aprobare. În acest sens, considerăm oportun de a reduce acest termen la 20 de zile calendaristice.

- pct. 52, prin modificările operate la art. 140 alin. (1) se intenționează aplicarea sancțiunilor inclusiv pentru încălcările statutului și/sau a reglementărilor interne ale băncii. Considerăm că aceste sancțiuni sunt exagerate în raport cu încălcările unor reglementări interne, dacă nu este efectuată și o cuantificare corespunzătoare a impactului unor asemenea încălcări și fără a exista un impact semnificativ asupra activității și performanței băncii.

Totodată, pot exista situații când încălcarea reglementărilor interne nu este esențială, de exemplu, dacă sunt rezultatul neactualizării acestora, potrivit unor modificări ale legii.

Potrivit art. 33 (4) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (4) Prevederile statutului societății ce sînt în contradicție cu legislația sînt nevalabile de la data adoptării lor, astfel legea indică direct că urmează a se aplica direct legea și nu este necesară sancționarea entității.

Considerăm că sancționarea băncilor pentru încălcarea statutului și/sau a reglementărilor interne ale băncii este o încălcare a principiului legalității, consacrat în art. 21 Cod Administrativ. Nu poate fi sancționat un comportament care nu contravine legislației în vigoare sau actelor normative subordonate legii. Asemănător principiului „Nullum Crimen Sine Lege, Nulla Poena Sine Lege”, Banca Națională nu-și poate exercita forța de constrângere față de o entitate care a respectat în totalitate prevederile legii sau a actelor normative subordonate legii – ceea ce nu este interzis de lege, este permis.

Prin urmare, urmează a fi păstrată redacția actuală, în sensul că răspunderea trebuie să survină doar pentru încălcări ale legislației și nu pentru încălcări minore sau formale care nu constituie încălcare a actelor normative.

- pct. 53, art. 142 alin. (3) vine să extindă termenul de prescripție pentru aplicarea sancțiunilor la 5 ani cu excluderea termenului de 6 luni de la data constatării încălcării (a se vedea comentariul la Art. 75² Legea nr.548/1995 cu privire la BNM – pct. 6 al prezentului Aviz).

8. Dacă totuși autorul proiectului insistă asupra acestor prevederi, mizăm în continuarea pe o abordare constructivă urmând a fi revăzute bazele și cotelor valorice.

Totodată, se consideră faptul că în prezent BNM dispune de suficiente resurse de finanțare pentru asigurarea independenței financiare și operaționale iar conceptul art. 21² Plăți de supraveghere este unul neclar și incert. Se consideră necesară excluderea acestuia din proiectul de lege or, prevederile unui act normativ urmează să se bazeze pe principiile legiferării actelor normative, consacrate în legea nr. 100/2017, mai ales într-un domeniu care implică mediul de afaceri. Credibilitatea și stabilitatea unei instituții importante din țară astfel ca BNM nu poate să se bazeze pe taxele de supraveghere într-o asemenea măsură cum figurează în inițiativa legislativă. Or, se creează impresia că scopul acestor taxe este finanțarea activității BNM din contul entităților supravegheate ceea ce depășește conceptul adoptat anterior de CNPF.

9. Este de menționat că potrivit Notei Informative, acest proiect, conform art. XX, alin. (1) va intra în vigoare de la data publicării în Monitorul Oficial. Prin prisma argumentelor expuse, considerăm că termenul pentru intrarea în vigoare a unor eventuale taxe regulatorii mai mari decât cele aplicate anterior, inclusiv de către CNPF, urmează să aibă loc în termen de minim 1 an de zile.

Rămânem în speranța că preocupările și propunerile adresate vor fi luate în considerare pentru a îmbunătăți proiectul înainte de implementare.

Vă rog să îl considerați pe Mihai Burunciuc, Policy Manager (mihaiburunciuc@amcham.md) în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Cu această ocazie, AmCham Moldova apreciază deschiderea Ministerului Finanțelor, exprimându-ne suportul și disponibilitatea pentru orice informații adiționale.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

nr. 02-06/9
din 15 ianuarie 2024

Ministerul Finanțelor

Re: Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei)

Asociația Băncilor din Moldova (*în continuare* - ABM) a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat; Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice; Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut; Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară; Legea nr.229/2010 privind controlul financiar public intern; Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică; Legea achizițiilor publice nr.131/2015; Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor; Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare; Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, Codul de executare; Legea nr. 550/1995 cu privire la lichidarea băncilor, Codul de Procedură civilă, Codul administrativ și altele) și comunică următoarele.

Având în vedere complexitatea proiectului de lege dar și propunerile conceptuale ale acestuia care antrenează o serie de schimbări semnificative cu potențial de a impacta negativ sectorul bancar, mai ales pe dimensiunea sporirii costurilor activității acestuia, **considerăm imperativ a organiza consultări publice** cu comunitatea bancară, pentru a supune dezbaterilor modificările propuse.

Se remarcă că proiectul de lege cuprinde o serie de modificări care vizează organizarea și competențele BNM, dar mai ales activitatea băncilor, în special: (i) consolidarea cadrului legal aferent băncii centrale ca entitate de supraveghere, (ii) limitări suplimentare ale prevederilor Codului Administrativ asupra procedurilor administrative care au ca obiect actele emise de Banca Națională a Moldovei și (iii) instituirea remunerațiilor serviciilor și operațiunilor Băncii Naționale și a plăților de supraveghere impuse entităților supravegheate.

În continuare, dorim să subliniem anumite aspecte asociate proiectului de lege, cu prezentarea propunerilor, obiecțiilor și recomandărilor de rigoare.

1. Privind Legea nr.548/1995 cu privire la BNM:

a) Pct.3

Art. 5² introduce o serie de măsuri care pot fi aplicate de către BNM, în vederea diminuării *riscului macroprudențial sau sistemic*, fără însă a regăsi reglementarea riscului macroprudențial sau sistemic. Remarcăm privind definirea destul de scurtă și figurată a "riscului sistemic" în Legea Nr. 202/2017 *privind activitatea băncilor*, fiind lipsă detalieri clare/explicite care țin de circumstanțele, criteriile, când și cum acest articol va fi aplicabil. Riscul macroprudențial și situațiile de materializare ale acestui risc nu sunt definite și reglementate, astfel încât norma indicată devine neclară și vagă.

Considerând că măsurile care pot fi impuse de către BNM pot/vor avea un impact semnificativ asupra activității băncilor, se impun explicații/detalieri ale situațiilor de materializare a riscului macroprudențial

sau sistemic care pot atrage după sine aplicarea de către BNM a măsurilor stabilite la art. 5² și explicarea acestor măsuri și circumstanțe în cadrul audierilor publice solicitate de către comunitatea bancară.

b) Pct.6,

Art. 11 alineatul (5) se completează cu textul „*Dacă instanța de judecată, prin hotărâre judecătorească definitivă, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o decizie adoptată în procedură prealabilă cu privire la un asemenea act administrativ individual și obligă Banca Națională să emită sau să modifice un act administrativ individual, Banca Națională inițiază din oficiu o nouă procedură administrativă, care se desfășoară în condițiile stabilite de legislație. Termenul de finalizare a noii proceduri administrative curge de la data prezentării de către solicitant a tuturor datelor necesare potrivit legislației.*”

Având în vedere *principiul separației puterii în stat* (art. 6 Constituție) și cel al *accesului liber la justiție* (art. 20 Constituție), se impune asigurarea efectivității accesului la justiție, în sens că hotărârea instanței de judecată să acorde satisfacția efectivă petiționarului și să nu conțină un remediu prin care petiționarul din nou va merge în mod ciclic în procedură administrativă în fața Băncii Naționale.

Complementar, amendamentul propus încalcă prevederile Codului de Procedură Civilă (CPC) și ale Codului Administrativ (CA). Astfel, inițierea unei noi proceduri administrative în cazurile în care o instanță judecătorească a dispus anularea sau modificarea actului administrativ reprezintă neexecutarea hotărârii judecătorești. În conformitate cu art. 16 CPC, hotărârile judecătorești definitive sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Conform art. 254 Cod Administrativ, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate. În consecință, această modificare propusă ar avea drept consecință sancționarea BNM pentru neexecutarea hotărârii judecătorești definitive.

În context solicităm înlocuirea textului “*Banca Națională inițiază din oficiu o nouă procedură administrativă, care se desfășoară în condițiile stabilite de legislație. Termenul de finalizare a noii proceduri administrative curge de la data prezentării de către solicitant a tuturor datelor necesare potrivit legislației*” cu textul „*Banca Națională execută respectiva hotărâre judecătorească.*”

c) Pct. 10

Prin introducerea art. 21² se introduc norme privind plățile de supraveghere pe care BNM este în drept să le perceapă de la entitățile supravegheate.

Comunitatea bancară consideră esențial reglementarea corectă și justă a modalității de aplicare a unor asemenea plăți de supraveghere. Conform alin. (1) plățile respective se vor percepe pentru a recupera costurile suportate. În acest sens, considerăm necesar, ca mecanismul de stabilire a acestor plăți să fie dezvoltat în baza unei metodologii și exclusiv în baza costurilor efectiv suportate de către BNM, or, alin. (1) expres se referă la recuperarea de costuri.

Considerând că plafoanele indicate în anexa la proiectul de lege sunt deosebit/extrem de mari, acestea nu pot fi acceptate în asemenea proporții, ca și plafon maxim direct în lege, deoarece ulterior, atât băncile cât și alte entități supravegheate de către BNM nu vor putea supune discuțiilor plata de supraveghere solicitată de autoritate, dat fiind că plafonul respectiv va fi stabilit prin lege. Având în vedere valoarea cifrelor de afaceri a entităților supravegheate, este/devine clar că plafoanele indicate sunt neargumentat de mari și depășesc costurile care necesită a fi recuperate.

Luând în considerare, pentru cazul băncilor, valoarea activelor acestora, devine evident că plafoanele indicate sunt exorbitante și depășesc costurile necesare procesului de supraveghere.

Spre exemplu, dacă considerăm Valoarea medie anuală a activelor băncilor pentru anul 2022¹- 124,95 mlrd lei (la 31.12.2021-118,5 mlrd lei și la 31.12.2022- 131,4 mlrd lei) atunci ar rezulta o taxă anuală de supraveghere (doar din partea sectorului bancar) de circa 250 mil. lei (aferentă anului 2022). În același timp valoarea totală a cheltuielilor cu personalul BNM (întreg personalul, nu doar supravegherea) a constituit în anul 2022 (efectiv) 173,56² mil lei.

Complementar, opinăm că modalitatea de determinare a costurilor trebuie să fie justificată, clară și să reprezinte reflectia unui exercițiu transparent de bugetare a costurilor de către BNM, or modalitatea de a stabili niște plafoane mari (neargumentate/arbitrare) în prealabil și încasarea acestora de la entități, impune o presiune enormă pe bugetele acestora, în context "solicitându-se" încasarea "cheltuielilor care urmează a fi suportate" *ex-ante*, ceea ce este contrar principiilor de plată a costurilor suportate. În acest sens, se admite situația când BNM va încasa taxe de supraveghere foarte mari, în avans, urmând să reducă suma din anul financiar următor. Totuși, suma colectată ar putea fi una extrem de mare, care să acopere cheltuielile pentru mai mulți ani înainte, dar și va retrage mijloace financiare importante din circuitul entităților supravegheate, acestea fiind nevoite să activeze din mijloace împrumutate și/sau să nu utilizeze resursele respective pentru dezvoltarea propriilor afaceri.

În context se impune o clarificare mai detaliată și revederea mecanismului de stabilire a plăților regulatorii pentru recuperarea costurilor suportate, încât acesta să fie bazat pe reguli clare și transparente precum și să nu ducă la plata de către o entitate supravegheată a costurilor pentru alte entități (evitarea cross-finanțării între diferite segmente ale pieței financiare), subiectul necesitând discuții extinse și consens larg cu toți participanții pieței financiare și BNM.

Reținem că, în opinia comunității bancare, valoarea anuală maximă a plății de supraveghere pentru bănci, în mărime de 0,2% din valoarea medie anuală a activelor, este una exagerat de mare, inclusiv reieșind din practica europeană și internațională, prin urmare, considerăm că aceasta urmează a fi redusă considerabil.

Complementar, introducerea de către BNM a taxei de supraveghere nu este precedată/argumentată de un studiu și nici de o analiză ex ante a proiectului astfel cum este stipulat în art.25-26 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

În același timp analizând practici internaționale, prin comparație, concluzionăm că cota stabilită (de 0.2%) asociată plăților de supraveghere va fi exagerat/abuziv de mare. Astfel, spre exemplu Banca Națională a Lituaniei percepe o plată în mărime de 0,01445% din valoarea medie a activelor (pentru anul 2021), sau o taxă de aproximativ 14 ori mai mică în comparație cu propunerile din proiectul de lege.

Deopotrivă, Banca Națională a Croației are stabilită o taxă de supraveghere în mărime de 0.0027% din valoarea totală a activelor băncilor.

Cu toate acestea, în majoritatea țărilor nu se aplică asemenea taxe.

Totodată Regulamentul (UE) nr. 1163/2014 al Băncii Centrale Europene din 22 octombrie 2014³, privind taxele de supraveghere prevede că taxa anuală de supraveghere pentru fiecare entitate supravegheată va fi specificată într-o notificare de taxă emisă (art.3 (2)). Adicional art.5 (1) presupune existența unei baze de calcul aferentă taxei de supraveghere care să se bazeze pe costurile anuale reale ale entității de supraveghere. Același articol (art.5(4)), obligă autoritatea de supraveghere ca în termen de patru luni de la încheierea fiecărei perioade de comisionare, să publice pe site-ul instituției

¹ <https://www.bnm.md/ro/content/situatia-financiara-sectorului-bancar-pentru-anul-2022>

² <https://www.bnm.md/ro/content/devizul-de-cheltuieli-al-bancii-nationale-moldovei-pentru-anul-2022>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:02014R1163-20200101>

valoarea totală a taxelor anuale de supraveghere pentru fiecare categorie de entități supravegheate și grupuri supravegheate pentru perioada respectivă a taxei.

Astfel se solicită/impune o clarificare mai detaliată a mecanismului de stabilire a plăților regulatorii pentru recuperarea costurilor suportate, încât acesta să fie bazat pe reguli clare și transparente și cu determinarea corectă a bazei, proces conex și imperativ asigurării eficienței costurilor și a proporționalității, cu respectarea standardelor privind transparența.

Referință în acest sens considerăm a fi modalitatea de calcul similar celei utilizate de Banca Centrală Europeană⁴.

Consecvent, este potrivită și referirea la opiniile Băncii Centrale Europene referitoare la taxele de supraveghere, în special Opinia Băncii Centrale Europene cu privire la taxarea instituțiilor financiare din 12 ianuarie 2016 (CON/2016/1) și Opinia Băncii Centrale Europene cu privire la abolirea taxei speciale care privește anumite instituții financiare din 04 noiembrie 2020 (CON/2020/28).

În textul opiniilor enunțate de către Banca Centrală Europeană, aceasta a indicat că asemenea inițiative de ordin normativ ar trebui să fie precedate de o analiză a potențialelor consecințe negative pentru sectorul bancar, pentru a fi asigurat faptul că asemenea taxe nu comportă riscuri de stabilitate financiară și a activității de creditare, care ar putea ulterior afecta creșterea economiei reale (CON/2016/1, pct. 2.1).

Concluzionând cele expuse, comunitatea bancară, consideră oportun ca contribuțiile financiare instituite sub forma taxelor de supraveghere să fie supuse unui proces de expertizare pentru a fi posibilă proiectarea impactului asupra instituțiilor bancare dar și asupra economiei în general.

ABM a analizat argumentele invocate în Nota informativă asociată proiectului de lege, în special privind dispunerea, de către BNM a resurselor adecvate și necesare pentru a-și putea îndeplini atribuțiile de supraveghere în mod eficient. Cu toate acestea, atragem atenția că plățile de supraveghere vor constitui o presiune adițională/severă asupra profitabilității băncilor, cu un impact negativ conex diminuării fondurilor proprii, iar în lanț, cu includerea acestor cheltuieli în politicile de preț în procesul de deservire al clienților, scumpirea serviciilor oferite de bănci atât persoanelor fizice, cât și agenților economici.

Este de menționat că de la 1 ianuarie 2024, sectorul financiar i-a fost impusă taxă pentru finanțarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare prin modificările la Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare. La fel, atragem atenția că CNPF a stabilit, pentru anul 2024, mărirea taxelor ce corespunde cu mărirea maximă a taxelor prevăzute în Legea nr.192/1998 (sectorul bancar urmează să suporte aproximativ 13.5 mil. lei în anul 2024).

Considerăm că aceste măsuri de creștere a numărului și a mărimii plăților obligatorii suportate de sectorul financiar contravine politicii generale a statului de reducere a poverii administrative asupra mediului de afaceri și, respectiv, atingerea obiectivelor de creștere economică.

d) Opinăm că prevederile art. XX alin. (2), care stabilesc intrarea în vigoare a art. I alin. (10), în partea ce ține de completarea Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei cu articolul 212 și a art. III la data de 1 iulie 2023, încalcă principiile de aplicare a legii civile în timp.

Astfel, art. 7 alin. (1) Cod Civil stabilește caracterul neretroactiv al legii civile. De asemenea, Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 26 din 23.05.2002 declară că dispozițiile art. 22 din Constituție (privind neretroactivitatea legii) se rezumă la aceea că nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos. Este de observat, totodată, că principiul neretroactivității legii nu este un principiu cu caracter absolut. Teoria

⁴ <https://www.bankingsupervision.europa.eu/organisation/fees/html/index.ro.html>

contemporană a dreptului admite ca excepții de la principiul neretroactivității legii normele juridice cu caracter imperativ - legile interpretative, precum și normele juridice în care legiuitorul a stabilit expres că ele se vor aplica retroactiv.

Termenul de 1 iulie 2023 este deja depășit. Perceperea plăților de supraveghere pentru o perioadă începând cu 1 iulie 2023 ar fi o măsură extrem de împovărătoare pentru instituțiile supuse acestui tarif, prin analogie „aplicarea unei pedepse mai aspre decât cea aplicabilă la momentul comiterii actului”. Legea pentru consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei nu este una dintre excepțiile de la principiului neretroactivității (nu este o lege mai blândă, nu este o lege de interpretare, și nu prevede expres caracterul retroactiv), respectiv prevederile sale nu pot intra în vigoare în trecut

Complementar, atragem atenția la contradicția dintre textul proiectului de Lege și nota informativă a acestuia, or în nota informativă a proiectului de Lege se indică expres „Intrarea în vigoare”. Ținând cont de limitele temporale stabilite pentru adoptarea proiectului de lege, se propune intrarea în vigoare a proiectului de lege la data publicării în Monitorul Oficial al R. Moldova.”. Potrivit art. 71 alin. (4) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se tine cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.

e) **Pct.29**

Potrivit proiectului de lege, art. 75² vine să extindă termenul de prescripție pentru aplicarea sancțiunilor, prevedere pe care o considerăm disproporționată. Specificăm că deși termenul de 3 ani (actual) este unul mare, 5 ani de la data comiterii încălcării, asemeni cum se propune conform proiectului, este un termen mult prea mare.

La fel, solicităm păstrarea termenului de “6 luni de la constatare”, și solicităm menținerea termenului actual prevăzut de Legea nr. 548/1995, - “6 luni de la constatare, dar nu mai mult de 3 ani de la data comiterii încălcării”.

Modificările aduse art. 75² alin. (4) nu corespund standardelor internaționale aplicabile băncilor centrale. În context, conform art. 72 din Legea Bancară a României⁵, aplicarea sancțiunilor de către BNR se prescrie într-un termen de 2 ani de la data săvârșirii faptei, termenul de 5 ani, stabilit conform proiectului de lege este unul exagerat de mare pentru aplicarea unei sancțiuni administrative, acest încălcând principiul eficienței, consacrat în art. 28 Cod Administrativ, conform căruia „Procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, **rapid**, eficient și corespunzător scopului.” Introducerea unui termen de prescripție de 5 ani ar permite tergiversarea procedurii de aplicare a sancțiunilor de către Banca Națională, timp în care probele existente ce dovedesc nevinovăția subiectului supus controlului ar putea fi pierdute, lucru ce nu ar permite respectarea contradictorialității în procedura administrativă.

Totodată, solicităm modificarea pe tot parcursul textului proiectului de lege a termenului de **zile lucrătoare** cu termenul de **zile calendaristice**, pentru a accelera procedura administrativă, inclusiv având în vedere și perceperea de către BNM a taxelor regulatorii care vor permite alocarea resursele necesare pentru eficientizarea și accelerarea anumitor procese.

2. **La Art. XII. – Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor**

a) **Pct. 16**

Se propune simplificarea normelor de completare a art. 38² Administrarea riscurilor aferente tehnologiilor informaționale și de comunicare, de securitate a informației și continuitatea activității, or reglementările detaliate, așa cum sunt prezentate în proiectul legii, se stabilesc prin regulamente, instrucțiuni, statute, reguli, metodologii, care sunt acte subordonate legii. Aceste prevederi, considerăm,

⁵ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/14233>

ar fi oportun să fie prevăzute în Regulamentul BNM nr.322/2018 privind cadrul de administrare a activității băncilor, care stabilește cadrul de administrare a activității acestora pentru asigurarea unei gestiuni a riscurilor efective și prudente.

Referitor la alineatul (2), a art. 38² considerăm că un plan de continuitate nu ar putea fi "capabil să asigure" capacitatea de a funcționa în mod continuu și protejarea "tuturor" informațiilor critice, deoarece, chiar și în cadrul analizei de impact, se stabilesc TOR/MOR care pot varia și, în majoritatea cazurilor, prevăd o perioadă de indisponibilitate validată în conformitate cu o abordare bazată pe risc și într-o manieră proporțională cu natura și amploarea activității băncii și modelului de afaceri. Din acest motiv, propunem următoarea redacție:

"(2) Banca trebuie să stabilească un cadru de administrare a continuității activității pentru a-și maximiza capacitatea de a funcționa în mod continuu cu asigurarea protejării informațiilor critice, inclusiv, în vederea limitării pierderilor în cazul unei întreruperi severe a activității. În acest scop, banca va identifica riscurile de continuitate la care este expusă și va aproba și pune în aplicare planuri de asigurare a continuității activității."

Referitor la alineatul (6), a art. 382 propunem următoarea redacție:

"(6) Cerințe specifice și termenele privind punerea în aplicare a alin.(1)-(5) sunt stabilite în actele normative ale Băncii Naționale ."

b) Pct. 18.

La art. 43 se propune reducerea termenului de finalizare a procedurii de soluționare a cererii de aprobare de la 45 de zile lucrătoare la 30 de zile calendaristice.

c) Pct. 26.

Prin modificările la art. 62 alin. (1) se intenționează extinderea termenului de finalizare a procedurii de soluționare a cererii de aprobare prealabilă care se referă inclusiv la distribuirea de către bănci a profitului către acționari.

Conform art. 49 alin. (3) al Legii privind societățile pe acțiuni, nr. 1134/1997: "Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor se ține nu mai devreme de o lună și nu mai târziu de două luni de la data primirii de către Biroul Național de Statistică a dării raportului financiar anual al societății (30 aprilie)."

Termenul propus de 40 zile lucrătoare pentru aprobarea prealabilă de la data când sunt prezentate toate documentele este un termen foarte mare și plasează o presiune enormă, fiind obiectiv posibil ca banca să nu reușească să primească respectiva aprobare. În acest sens, considerăm oportun de a revedea acest termen, prin diminuare, la 20 de zile calendaristice.

d) Pct. 36

Se propune aplicarea prevederilor Regulamentului BNM privind externalizarea activităților și operațiunilor băncii, care stabilește termenul general de 30 de zile pentru eliberare a aprobării prealabile privind externalizarea activității de importanță materială sau de respingere a cererii, calculate din data primirii setului complet de documente, cu posibilitatea extinderii acestuia, conform pct. 26 al Regulamentului, până la maximum 90 de zile calendaristice.

e) Pct. 49

Prin modificările propuse în conformitate cu proiectul de lege, la art. 140 alin. (1) se propun (autorul) sancțiuni inclusiv pentru *încălcările statutului și/sau a reglementărilor interne ale băncii*. Considerăm că aceste sancțiuni sunt exagerate în raport cu încălcările unor reglementări interne, dacă nu este efectuată și o cuantificare corespunzătoare a impactului unor asemenea încălcări și fără să existe un impact semnificativ asupra activității și performanței băncii.

În cazul amendamentelor operate la art. 140 alin. (1) lit. u) din Legea privind activitatea băncilor, considerăm că sancționarea băncilor pentru încălcarea statutului și/sau a reglementărilor interne ale băncii reprezintă o încălcare a principiului legalității, consacrat în art. 21 Cod Administrativ, or nu poate fi sancționat un comportament care nu contravine legislației în vigoare sau actelor normative subordonate legii. Asemănător principiului „Nullum Crimen Sine Lege, Nulla Poena Sine Lege”, BNM nu-și poate exercita forța de constrângere față de o entitate care a respectat în totalitate prevederile legii sau a actelor normative subordonate legii – ceea ce nu este interzis de lege, este permis.

Totodată, pot exista situații când încălcarea reglementărilor interne să nu fie esențiale, de exemplu dacă reprezintă rezultatul neactualizării acestora, potrivit unor modificări ale legii.

Potrivit art. 33 (4) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (4) *Prevederile statutului societății ce sînt în contradicție cu legislația sînt nevalabile de la data adoptării lor*, astfel legea indică că urmează a se aplica direct legea și nu este necesară sancționarea entității.

În concluzie, considerăm necesar a menține redacția actuală, în sensul că răspunderea trebuie să survină doar pentru încălcări ale legislației și nu pentru încălcări minore sau formale care nu constituie încălcare a actelor normative.

f) Pct. 50

Privind art. 142 alin. (3) care vine să extindă termenul de prescripție pentru aplicarea sancțiunilor la 5 ani cu excluderea termenului de 6 luni de la data constatării încălcării, reiterăm argumentele invocate mai sus, care vizează, art. 75² la Legea nr.548/1995 cu privire la BNM (referința pct. 29).

Considerând importanța proiectului de lege, dar și impactul acesteia asupra activității băncilor, comunitatea bancară consideră oportun ca Legea, urmare aprobării acesteia, să ofere o perioadă de tranziție și să între în vigoare în termen de 12 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al R.M, fapt care va oferi băncilor timp necesar în a estima și planifica eficient mijloacele necesare pentru aplicarea corespunzătoare a prevederilor legii.

În concluzie,

Asociația Băncilor din Moldova, având în vedere toate argumentele prezentate mai sus, în spiritul dialogului transparent și al unei bune colaborări interinstituționale, exprimă deschidere și disponibilitate pentru a discuta suplimentar pe marginea acestui proiect de lege, eventual în cadrul unei ședințe cu participarea reprezentanților BNM și Ministerului Finanțelor.

Cu respect,

Cu respect,

**Dorel NOROC
PREȘEDINTE**

Digitally signed by Noroc Dorel
Date: 2024.01.16 10:26:19 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Nr. 01

Din 29 ianuarie 2024

Ministerul Finanțelor

Ref: *Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei)*

Stimate Domn/Doamnă,

Membrii Asociației Investitorilor Străini (FIA Moldova) Vă salută și Vă exprimă înaltele sale considerațiuni.

În contextul consultărilor publice asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) | Particip.gov.md, venim în atenția DVS cu un șir de propuneri și comentarii asupra conținutului acestuia:

Pct. 31 din art. I "Anexa", rândul 2, propunem a fi modificat, după cum urmează:

Entitatea	Baza de calcul	Valoarea anuala maxima %
Societăți de asigurare/reasigurare	a) prime de reasigurare	2%
	b) prime brute subscrise din asigurări generale	2%
	c) prime brute subscrise din asigurări de viață	0,05%

Cuantumul plăților de supraveghere a societăților de asigurare, până la data de 01.07.2023 era reglementat anual de către Comisia Națională a Pieței Financiare. Cuantumul plăților pentru categoria asigurări de viață întotdeauna a format o categorie separată, reglementată diferențiat față de asigurările generale, și la ultima perioadă de reglementare a constituit 0,35% din primele brute anuale subscrise.

Această abordare se asociază, pe de o parte, cu faptul că asigurările de viață sunt produse financiare pe termen lung și pentru orice produs financiar pe termen lung taxa percepută de către Autoritatea de supraveghere face parte din structura tarifară, încă la etapa de elaborare a business planurilor. Pe de altă parte, Autoritatea de supraveghere națională la reglementarea taxelor pentru asigurările de viață până la 01.07.2023, a ținut cont și s-a aliniat la cele mai bune practici a Autorităților de supraveghere din majoritatea statelor europene.

Analiza celor mai bune practici europene privind aplicarea taxelor pentru asigurările de viață pe termen lung identifică că autoritățile acordă o atenție deosebită și aplică principiul stabilității de lungă durată. Se observă că autoritățile abordează politica de taxe în mod precaut, fapt care permite

impulsionarea dezvoltării asigurărilor de viață și menținerea conexiunii dintre companiile de asigurări și bugetul de stat prin prisma funcțiilor economico-sociale, cât și financiar-investiționale.

În unele țări din Uniunea Europeană, pentru asigurările de viață pe termen lung nu este impusă o taxă de către regulator sau aceasta taxă este semnificativ mai mică decât taxa pentru asigurările generale care, de regulă, sunt asigurări pe termen scurt. Spre exemplu, în România, unde taxa pentru asigurările obligatorii RCA este de asemenea 1% ca și în Republica Moldova pînă la 01.07.2023, iar taxa pentru asigurările de viață este de 0,3% - comparabil cu taxa de 0,35% existentă în Republica Moldova pînă în 01.07.2023. În Croația, Bulgaria, Slovenia, Ungaria, Serbia, Montenegro, Bosnia pentru asigurările de viața și în Ucraina pentru toate contractele de asigurare cu termen mai mare de 10 ani, taxa este 0%.

Astfel, pe parcursul anului 2023 au fost înaintate mai multe scrisori, atât în adresa Comisiei Naționale a Pieței Financiare, cît și în adresa Băncii Naționale prin intermediul asociațiilor profesionale prin care s-au sesizat autoritățile despre necesitatea înțelegerii substanțialității taxelor pentru asigurări de viață și necesitatea diferențierii taxelor de supraveghere pentru asigurări generale și asigurări de viața în categorii separate.

Cu toate acestea la data de 03.07.2023, a intrat în vigoare Legea nr. 75 din 30.06.2023 prin care s-au operat modificări la Legea nr.192/1998 și art.6, alin.1, lit. h) stabilește că plățile pentru societățile de asigurare în bugetul Comisiei Naționale a Pieței Financiare sunt în mărime de pînă la 0,3 la sută din primele brute anuale subscrise. Adicional, Comisia Națională a Pieței Financiare a neglijat în totalitate fără nici un temei de fapt propriile abordări de pînă la 01.07.2023, nu a diferențiat plățile începând cu 01.07.2023 (a se vedea Hotărârea nr. 38/9 din 11 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial nr.251-253 din 20 iulie 2023 privind modificarea Hotărârii 56/13 din 25.10.2022 cu privire la cuantumul taxelor și plăților în bugetul Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru anul 2023) și a stabilit începând cu 01.07.2023 plata maximă prevăzută de lege 0,3% din primele brute subscrise.

În aceste circumstanțe, considerăm că unica modalitate de a păstra principiul stabilității de lungă durată este reglementarea diferențiată a asigurărilor de viață și asigurărilor generale prin proiectul supus consultărilor publice de modificare a Legii nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, art. I, punctul 31 "Anexa" prin care plata de supraveghere pentru asigurările de viață să se instituie în valoarea anuală maximă de 0,05% din primele brute anuale subscrise.

În speranța că cele propuse vor fi luate în considerare, Vă mulțumim anticipat și suntem deschiși pentru un dialog.

Cu profund respect,

Director executiv
Ana Groza

Notă: Asociația Investitorilor Străini reunește 26 companii – cei mai mari investitori din Republica Moldova, investițiile cărora provin din 15 țări, cu peste **23.000 de angajați**. Volumul total al investițiilor companiilor-membre FIA depășește **2 miliarde 600 milioane euro**, ceea ce constituie aproximativ **19% din PIB**.

Nr. 05 - 287
din 11 ianuarie 2024**Doamnei Olga GOLBAN,
Secretar de stat
Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova****Mult stimată Doamnă Secretar de stat,**

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) cu nr. unic 988/MF/BNM/2023, "Biroul de Credit" SRL vine în adresa Dumneavoastră cu următoarea propunere.

La Art. I, pct. 31, în ultimul rând din tabelul "Anexa" se propune completarea textului "Venituri anuale din prestarea serviciilor informaționale" cu următorul text "de prezentare a rapoartelor de credit proprii".

Argumentare:

În conformitate cu prevederile legii nr. 122/2008 birourile istoriilor de credit sunt obligate să efectueze schimb de informații referitoare la istoriile de credit (rapoartele de credit) cu alte birouri ale istoriilor de credit. Acest schimb de informații presupune prezentarea de către un birou al istoriilor de credit, către clienții săi, a rapoartelor de credit ale altor birouri. Corespunzător, sunt încasate plăți, respectiv înregistrate venituri, care de fapt reprezintă o refacturare a serviciilor prestate de către un alte birouri al istoriilor de credit. Mijloacele financiare încasate de la clienți, pentru prezentarea rapoartelor de credit în cadrul schimbului de informații între birouri sunt ulterior transferate în contul bancar al biroului, rapoartele căruia au fost accesate.

Astfel, propunem reglementarea explicită a faptului că, **baza de calcul** pentru plățile de supraveghere ale birourile istoriilor de credit urmează să fie "Venituri anuale din prestarea serviciilor informaționale de prezentare a rapoartelor de credit proprii".

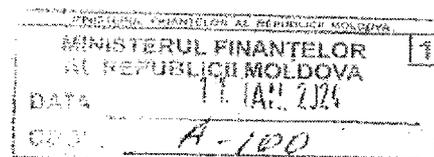
Menționăm că și practica anterioară, neaplicată la momentul de față, de stabilire a taxei regulatorii pentru birourile istoriilor de credit (de către autoritatea de supraveghere) avea drept bază de calcul venitul înregistrat din vânzarea rapoartelor de credit, nefiind incluse rapoartele de credit, ale altor birouri, re-vândute.

Alte propuneri pe marginea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, cu număr unic 988/MF/BNM/2023, nu sunt.

Cu profund respect,

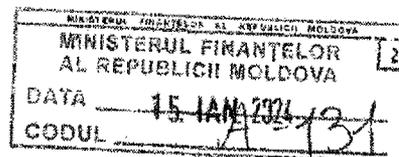
Digitally signed by Foca Silviu
Date: 2024.01.11 13:00:41 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova**Director general****Silviu FOCA**

Executor: Mariana Pojoga (022 211 787)

12.01. 2024 nr. 20072

La nr. 14-05/249 din 28.12.2023

Ministerul Finanțelor

e-mail: cancelaria@mf.gov.md

Banca Națională a Moldovei

e-mail: secretariat@bnm.md

Cu referire la avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al BNM) număr unic 988/MF/BNM/2023, Î.S. „Poșta Moldovei”, în limita competențelor sale, prezintă următoarele propuneri.

Cu referire la instituirea plăților de supraveghere în domeniul financiar (completarea Legii nr. 548/1995 cu art. 21¹, art. 21² și anexa), considerăm că prevederile stabilite în proiectul de lege nu sunt adecvate situației reale din sectoarele supravegheate în general și situației furnizorului de servicii poștale în particular. Chiar dacă tendințele și standardele internaționale de finanțare a activităților de supraveghere tind spre finanțarea nemijlocită de către beneficiarii procesului de supraveghere, totuși practica UE, conform Notei informative la proiectul de lege, prevede ca sursă de finanțare a supravegherii sectorului financiar și direct de la bugetul de stat sau indirect de la contribuabili prin seniorajul/veniturile Băncii centrale.

Pe de altă parte, plățile de supraveghere, conform proiectului de lege (art. 21² alin. (3)), nu trebuie să depășească cheltuielile efectiv suportate de Banca Națională în legătură cu exercitarea atribuțiilor: de licențiere a băncilor, de reglementare, licențiere, monitorizare a infrastructurii pieței financiare, inclusiv de licențiere, reglementare și supraveghere a activității de prestare a serviciilor de plată. De aici rezultă, că baza de calcul pentru plățile de supraveghere trebuie să fie în dependență de cheltuielile suportate de BNM, dar nu de veniturile din prestarea serviciilor de plată a entităților supravegheate. În cazul Î.S. „Poșta Moldovei”, conform proiectului de lege (art. 21² alin. (2)), valoarea maximă a plății de supraveghere pentru anul 2022 ar fi de 10,7 milioane lei (5% din 213,2 milioane lei – venituri din prestarea serviciilor de plată). Este o sumă exagerat de mare față de cheltuielile privind prestarea serviciilor de plată, care în anul 2022 sau cifrat la 203,2 milioane lei. În acest caz, Î.S. „Poșta Moldovei” ar fi înregistrat pierderi de la prestarea serviciilor de plată de circa 700 mii lei. Pentru comparație informăm că Î.S. „Poșta Moldovei” efectuează plata de reglementare și monitorizare către ANRCETI pentru activitatea de prestare a serviciilor poștale în medie de 250 mii lei anual, la veniturile anuale de la prestarea serviciilor poștale de 250 milioane lei.

Menționăm și faptul că Î.S. „Poșta Moldovei”, fiind desemnată prin lege furnizor de serviciu poștal universal, are obligația de a asigura serviciul poștal universal pentru toți cetățenii, în toate localitățile țării, în fiecare zi lucrătoare, la prețuri accesibile, aprobate de

stat. Realizarea acestei sarcini implică costuri mari de mentinere a rețelei poștale (1200 de oficii poștale, parcul de 120 de automobile de transportare a poștei) și de remunerare a personalului (peste 4000 de lucrători poștali). Majoritatea oficiile poștale rurale nu își acoperă costurile generate de activitatea desfășurată, înregistrând pierderi. Aceste pierderi actualmente sunt acoperite din profitul înregistrat de oficiile poștale amplasate în localitățile urbane și din prestarea serviciilor de plată. Astfel, orice costuri adăugătoare, cum ar fi plata de supraveghere pentru serviciile de plată, vor pune întreprinderea în imposibilitatea de ași onora obligațiunile legale de prestare a serviciilor poștale.

Reieșind din cele menționate, propunem ca, în cazul stabilirii plății anuale de supraveghere pentru furnizorii de servicii poștale ca procent din veniturile anuale din prestarea serviciilor de plată, la punctul 31 în Anexă: de completat cu un rând nou pentru Furnizorul de serviciu poștal universal în care la „Valoarea anuală maximă %” se va indica 0,05:

Furnizorul de serviciu poștal universal	Venituri anuale din prestarea serviciilor de plată	0,05
--	--	------

Adică, pentru **Furnizorul de serviciu poștal universal de stabilit valoarea anuală maximă a plății de supraveghere de 0,05% din veniturile anuale din prestarea serviciilor de plată.** În acest caz, pentru datele anului 2022, Î.S. „Poșta Moldovei” ar fi plătit suma maximă de supraveghere de 106,6 mii lei, care este o sumă rezonabilă.

La punctul 10 Articolul 21² alin. (5), care stipulează că *Banca Națională poate aplica penalitate în mărime de 0,05 la sută din suma neachitată, pentru fiecare zi de întârziere*, considerăm că mărimea de 0,05 la sută este la fel prea mare. În proiect nu este prezentată baza de calcul de stabilire a mărimii penalității. Propunem: **mărimea penalității să fie stabilită „de 0,01 la sută din suma neachitată, pentru fiecare zi de întârziere”.**

Totodată, venim și cu unele propuneri de ordin redacțional:

La punctul 12 litera n³) după cuvântul „membrilor” de completat cu cuvintele „Consiliului de supraveghere”, pentru a exclude ambiguități.

La punctul 21 textul „, cât și articolele numismatice” de substituit cu textul „, precum și pentru articolele numismatice”.

La punctul 22 Articolul 67 în textul „situații financiare condensate individuale” cuvântul „condensate” considerăm că trebuie înlocuit cu cuvântul „consolidate”.

La Art. XX alin. (2) se impune modificarea textului „la data de 1 iulie 2023” din considerente că data indicată e deja depășită.

Cu respect,

Administrator interimar

Violeta COJOCARU

Ex.: Nicolae Tărăcilă, tel: 022 251111

Nr: 4429

Data 23.11.2023

Stimați Domni/Doamne,

Cu privire la plasarea Proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (în continuare- *proiect*) pentru transparență decizională, "Paymaster" SRL comunică următoarele.

Cu privire la art. I, pct. 10 prin care se completează Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei cu articolele 21¹ și 21² și cu privire la pct. 31 prin care Legea nominalizată se completează cu Anexa, comunicăm că achitarea unei taxe în mărime de 5% din veniturile anuale din prestarea serviciilor de plată și emiterea de monedă electronică pentru seveciul Băncii Naționale de supraveghere va afecta grav situațiile financiare ale prestatorilor de servicii de plată nebankari. Prin intrarea în vigoare a normelor respective, prestatorii nebankari se vor regăsi în situația în care va trebui examinată amănunțit rentabilitatea funcționării în continuare a unei astfel de afaceri. Or, avînd în vedere că această plată este planificată a fi încasată nu din profitul net, ci din suma veniturilor (înainte de a deduce toate cheltuielile pentru desfășurarea acestui tip de activitate), afacerea are un risc foarte mare de a deveni neprofitabilă. În particular, comunicăm că pentru perioada curentă de raportare, profitul "Paymaster" SRL este de aproape 1-2% din valoarea venitului, adică, plătind taxa de supraveghere în mărime de 5% din venit, creem o situație în care compania va fi în pierdere.

Totodată, menționăm că în anul 2024 se preconizează introducerea unui nou sistem de plăți instante (IPS), care va schimba foarte mult condițiile pieței serviciilor de plată și, în consecință, structura veniturilor și profitului.

În speța celor menționate supra, propunem revizuirea atât a metodei de calcul și a cumntumului taxei pentru spraveghere din anexa cât și termenului de intrare în vigoare a acestor norme care nu trebuie sa fie devreme de anul 2025.

Cu respect,

Denis Lupolov

Director general a "Paymaster" SRL

Digitally signed by Lupolov Denis
Date: 2023.11.24 11:52:02 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Către: Anca Dragu
Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei

Ref.: Aviz privind inițierea Proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei)”

Stimată doamnă Guvernator,

BIC Infodebit Credit Report SRL a început activitatea ca birou al istoriilor de credit începând cu anul 2017, avem la moment o baza de date ce cuprinde 77 de OCN active, 3 AEI, 2 Bănci și alte organizații. Susținem activ creditarea responsabilă și o promovăm atât către clienții noștri cât și la subiecții istoriilor de credit promovând aspectul de educare financiară.

În urma examinării conținutului proiectului Legii pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (în continuare Proiect de lege), venim cu următoarele propuneri de completare/modificare:

1. Art. 1 pct. 3 din Proiectul de lege – Autorul Proiectului de lege propune completarea Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei cu art. 5 2 - Instrumentele politicii macro-prudențiale. După cum putem observa, acest articol enumeră mai multe măsuri pe care Banca Națională le va putea întreprinde, față de entitățile supravegheate, în vederea diminuării riscului macro-prudențial sau sistemic. Constatăm că aceste măsuri reprezintă de fapt derogări de la atribuțiile Băncii Naționale în materie de supraveghere a entităților, stabilind competențe de mai largi, ținând cont de situația prezumată a fi de risc (riscului macro-prudențial sau sistemic). Cu toate acestea, ținând cont și de caracterul derogatoriu al acestor norme, Proiectul de lege nu dezvăluie cu exactitate situațiile când Banca Națională va putea aplica aceste măsuri, fiind indicată doar situația generală în care există “riscul macro-prudențial sau sistemic”. Considerăm că în cazul în care legiuitorul nu va reglementa exact noțiunea de risc macro-prudențial sau sistemic și nu va stabili exact procedura de constatare a intervenirii unor asemenea riscuri, vor putea interveni situații în care Banca Națională va aplica aceste măsuri în mod arbitrar. Prin urmare, propunem ca legiuitorul să definească noțiunile de “riscul macro-prudențial sau sistemic” și să reglementeze procedura de constatare a intervenirii acestor riscuri.

2. Art. 1 pct. 6 din Proiectul de lege – Autorul Proiectului de lege propune completarea art. 11 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei cu alineatul (3 4), alineat în care legiferează posibilitatea participantului la procedura administrativă, înainte ca în privința acestuia să fie emis un act administrativ defavorabil, să depună o opinie scrisă. Considerăm aceste completări benefice. Cu toate acestea, nu suntem de acord cu suspendarea procedurii administrative pe durata termenului de prezentare a opiniei. Subliniem că art. 94 Cod administrativ reglementează aceeași regulă – audierea participantului înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil. În schimb, Codul administrativ nu reglementează suspendarea procedurii administrative în acest interval de timp. Susținem menținerea aceleiași abordări și în cazul prezentării opiniei scrise în procedura administrativă inițiată de Banca Națională, cu atât mai mult că Proiectul de lege propune instituirea unui termen de desfășurare a procedurii administrative, din punctul nostru de vedere, exagerat – 18 luni.

3. Art. 1 pct. 6 din Proiectul de lege – Autorul Proiectului de lege propune completarea art. 11 alin. (5) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei cu prevederi care stabilesc că, în cazul în care printr-o hotărâre judecătorească definitivă se obligă Banca Națională să emită sau să modifice un act administrativ individual, Banca Națională inițiază din oficiu o nouă procedură administrativă, care se desfășoară în condițiile stabilite de legislație. Acest lucru ar presupune că executarea unei hotărâri judecătorești de emitere a unui act administrativ individual ar putea dura 18 luni (termenul de desfășurare a procedurii administrative propus), lucru incompatibil cu obligația de executare imediată a hotărârilor judecătorești executorii (prin comparație - hotărârile CtEDO se execută în termen de 3 luni). La fel, analizând și Nota informativă la Proiectul de lege, înțelegem că Banca Națională, în situația în care este obligată de către instanța de judecată să emită un act administrativ, în cadrul procedurii administrative inițiate va verifica dacă sunt întrunite condițiile necesare pentru emiterea actului administrativ prevăzut de hotărârea judecătorească. Susținem că această interpretare subminează puterea obligatorie a hotărârilor definitive a instanțelor de judecată. Astfel, din moment ce instanța de judecată a dispus emiterea unui act administrativ individual, se prezumă absolut că au fost verificate dacă sunt întrunite condițiile pentru emiterea unui asemenea act. Respectiv, autoritatea publică debitoare, urmează doar să execute hotărârea și nu să verifice alte condiții necesare de a fi întrunite pentru emiterea actului administrativ individual. În ipoteza propusă de autor, pot apărea situații în care Banca Națională, invocând neîndeplinirea unei condiții, să nu execute o hotărâre judecătorească irevocabilă, iar justițiabilul să fie pus în situația de a se adresa în mod repetat în instanța de judecată (cerc vicios). Respectiv, propunem excluderea din Proiectul de lege completarea art. 11 alin. (5) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

4. Art. 1 pct. 6 din Proiectul de lege - Autorul Proiectului de lege propune completarea art. 11 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei cu alin. (6 l), alineat care stabilește că ordonanța provizorie poate fi solicitată doar odată cu sau după înaintarea unei acțiuni în contencios administrativ împotriva Băncii Naționale. Precizăm că prin introducerea acestei completări, se instituie o excepție de la regula prevăzută la art. 215 alin. (1) propoziția a doua din Codul administrativ, regulă care permite reclamantului să solicite emiterea unei ordonanțe provizorii până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ. Precizăm că Nota informativă la Proiectul de lege nu dezvăluie care ar fi necesitatea instituirii unei asemenea derogări de la prevederile codificate, motiv pentru care considerăm oportună excluderea acesteia.

5. Art. 1 pct. 6 din Proiectul de lege - Autorul Proiectului de lege propune completarea art. 11 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei cu alin. (14), stipulând că recursul declarat împotriva hotărârii judecătorești definitive privind încasarea mijloacelor bănești din contul Băncii Naționale suspendă executarea hotărârii judecătorești respective. Precizăm că această completare restrânge domeniul de executare a hotărârilor judecătorești definitive, pronunțate împotriva autorităților statului, la cele irevocabile, contrar prevederilor exprese ale articolului 120 din Constituție (Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive). Considerăm că această prevede, în cazul în care va fi adoptată, va fi susceptibilă de atacare la Curtea Constituțională (vezi jurisprudență similară – hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 17.11.2016).

6. Art. 1 pct. 28 din Proiectul de lege – Autorul Proiectului de lege propune instituirea unui termen de desfășurare a procedurii administrative de 18 luni (art. 75 1 alin. (9) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei). Considerăm termenul respectiv exagerat de mare, ținând cont și de prevederile art. 60 Cod administrativ, care stabilesc un termen general de desfășurare a procedurii administrative de 30 de zile, care poate fi prelungit maximum până la 90 de zile.

7. Art. I pct. 29 din Proiectul de lege – Autorul Proiectului de lege propune instituirea unui termen de prescripție de aplicare a sancțiunilor de 5 ani (art. 75 2 alin. (4) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei). Susținem că termenul propus nu este justificat. Făcând o paralelă cu alte temeieri de răspundere prevăzute de lege, precizăm că în termen de 5 ani se prescrie atragerea la răspundere penală pentru săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave. Prin urmare, ținând cont de faptul că sancțiunile aplicate de către BNM se impun pentru fapte care, datorită gradului de gravitate mai scăzut, nu se încadrează în categoria infracțiunilor, considerăm că și termenul de prescripție de aplicare a acestor sancțiuni urmează a fi mai mic decât în cazul infracțiunilor.

Cu respect,

***Administrator BIC Infodebit Credit Report SRL
Antonina CEBAN-BEJENARU***

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

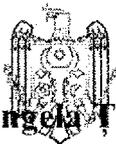
Nr.21/1-2078 din 15.04.2024
La nr.14-03/101/626 din 12.04.2024

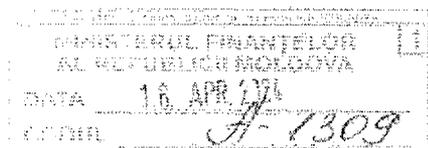
Ministerul Finanțelor
cancelaria@mf.gov.md
Banca Națională a Moldovei
official@bnm.md
Copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Ca urmare a examinării repetate a *proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023)*, în limitele competențelor funcționale, comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor asupra proiectului definitivat.

Secretar general

Digitally signed by Turcanu Angela
Date: 2024.04.15 17:24:52 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela TURCANU

ex.: *Silvia Muntean*
tel.: 022250672
e-mail: silvia.muntean@midr.gov.md

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

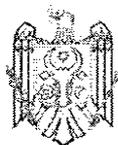
Nr. DI/3/041.1-4153 din 15 aprilie 2024
La nr. 14-03/101/626 din 12 aprilie 2023

Ministerul Finanțelor
Banca Națională a Moldovei

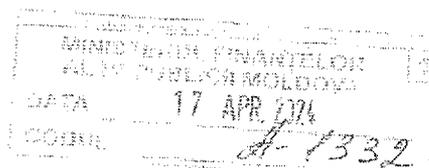
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a examinat repetat proiectul Hotărârii Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei)* (**număr unic 988/MF/BNM/2023**) și constată faptul că propunerile expuse de către MAE prin avizul nr. DI/3/041.1-13518 din 24 noiembrie 2023 au fost parțial acceptate de către autor, cu prezentarea argumentelor de rigoare.

În context, MAE comunică lipsa de propuneri sau obiecții suplimentare.

Digitally signed by Mișu Mihail
Date: 2024.04.16 17:47:14 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

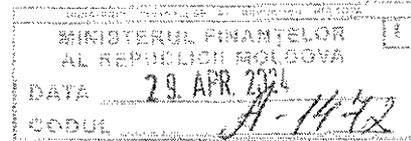

Mihai MIȘU
Secretar General

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr. 17-1332 din 25 aprilie 2024

Ministerul Finanțelor
e-mail: cancelaria@mf.gov.md

Banca Națională a Moldovei
e-mail: official@bnm.md

Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei (număr unic 988/MF/BNM/2023)*, prezentat spre avizare repetată, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Art. I.

La pct. 21 din proiect propunem excluderea cuvintelor "inclusiv valori mobiliare corporative" de la articolul 53 alineatul (1), litera f), or introducerea acestor modificări implică riscuri mai mari și o lichiditate redusă, fapt care ar putea afecta stabilitatea financiară, având în vedere că se referă la rezervele internaționale ale statului.

La pct. 28 cu referire la articolul 70¹ *Bunurile Băncii Naționale*, propunem excluderea alineatelor (3)-(5) și includerea acestor prevederi la articolul 53 *Rezervele internaționale*. Astfel, propunem completarea art.53 cu următoarele alineate, după cum urmează:

„(6) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice și ale Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice și fără a aduce atingere prevederilor care permit exercitarea de către Banca Națională a dreptului de posesie, folosință sau dispoziție asupra bunurilor deținute de aceasta, Banca Națională exercită în mod exclusiv și nerestricționat drepturile de posesie, folosință și dispoziție asupra bunurilor ce constituie rezervele internaționale ale statului, precum și asupra bunurilor mobile utilizate în exercitarea atribuțiilor de politică monetară și valutară.

(7) Rezervele internaționale ale statului constituie bunuri domeniului public a statului și nu pot fi supuse sechestrului, urmăririi silite, confiscării, rechiziției sau exproprierii.

(8) Competențele Guvernului, nu se aplică în raport cu bunurile prevăzute la alin. (6).”

În susținerea propunerii înaintate argumentăm că potrivit prevederilor art. 5 și 53 din Legea 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, una dintre atribuțiile de bază ale Băncii Naționale a Moldovei este *păstrarea și gestionarea* rezervelor valutare (internaționale) ale statului. Rezervele internaționale ale statului sunt menținute în bilanțul Băncii Naționale ale Moldovei, fiind distincte de bunurile sale.

Drept urmare, considerăm judicioasă reglementarea rezervelor internaționale ale statului separat de bunurile BNM.

Art. III.

Proiectul prevede exceptarea Băncii Naționale a Moldovei de la aplicarea Legii nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. În acest sens, menționăm că legea în cauză constituie legea de bază care reglementează domeniul informatizării și care stabilește regulile de bază și condițiile de activitate în domeniul creării și dezvoltării infrastructurii informaționale naționale ca mediu de funcționare al societății informaționale din Republica Moldova, reglementează raporturile juridice care apar în procesul de creare, formare și utilizare a resurselor informaționale automatizate de stat, a tehnologiilor, sistemelor și rețelelor informaționale de stat.

În scopul respectării principiului legalității, activitatea privind informatizarea, sistemele și resursele informaționale de stat trebuie să fie reglementată la nivel de lege, inclusiv și pentru Banca Națională a Moldovei. Exceptarea de la aplicarea prevederilor Legii nr.467/2003, fără a se interveni cu reglementări speciale, la nivel de lege, care să reglementeze procesele în sfera informatizării pe domeniul de competență al Băncii Naționale, inclusiv crearea și funcționarea resurselor și sistemelor informaționale ale Băncii Naționale a Moldovei, creează o situație de lacună normativă majoră. Totodată, proiectul nu include nici prevederi de bază care să reglementeze raporturile dintre BNM și Guvern, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Instituția publică Agenția de Guvernare Electronică și Instituția publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică.

Totodată, considerăm că autorul a interpretat greșit statutul de autonomie al BNM ce rezultă din prevederile Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei. În acest context, menționăm că Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei nu specifică interzicerea adoptării de către autoritățile publice a actelor normative care privesc domeniile în care Banca Națională are atribuții. În acest sens, menționăm prevederile art.6, al. (3) al Legii nr. 548/199, care specifică doar că *„Orice proiect de act normativ al autorităților publice care privește domeniile în care Banca Națională are atribuții va fi adoptat după recepționarea avizului Băncii Naționale”*. Respectiv, aprobarea prin hotărâre de Guvern a documentelor sistemelor și resurselor informaționale de stat aflate în posesia BNM

sau a cadrului normativ metodologic privind crearea, administrarea, mentenanța, dezvoltarea și scoaterea din exploatare a sistemelor informaționale de stat nu afectează statutul de autonomie al BNM, stabilit prin Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

Totodată, menționăm că Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat conține nu numai prevederi care stabilesc competențele de bază ale autorităților și instituțiilor publice în domeniul sistemelor și resurselor informaționale de stat, dar și alte prevederi generale de bază privind raporturile juridice în domeniul creării, administrării, mentenanței, dezvoltării și utilizării sistemelor informaționale de stat, inclusiv stabilește drepturi (spre ex. de acces la informația din resursele informaționale de stat), precum și stabilește documentarea obligatorie a sistemelor și resurselor informaționale de stat (conceptul sistemului informațional, caietul de sarcini al sistemului informațional și regulamentul resursei informaționale). În acest context, menționăm că proiectul nu conține norme care ar oferi o soluție la exceptarea BNM de la aplicarea acestor prevederi legale de bază.

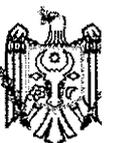
Suplimentar, considerăm că neaplicarea de către BNM a prevederilor Legii nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, generează riscuri majore privind crearea și utilizarea de către BNM a sistemelor și resurselor informaționale nedocumentate sau documentate necorespunzător, fără ca documentele respective (Conceptul sistemului informațional, Regulamentul resursei informaționale) să corespundă unei structuri de conținut care să reglementeze toate aspectele importante ale funcționării acestora.

Reieșind din cele menționate, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în calitate de organ central de specialitate care elaborează documentele de politici și actele normative în domeniul informatizării, al sistemelor și resurselor informaționale de stat, comunică nesusținerea proiectului prezentat spre avizare, în partea ce ține de exceptarea BNM de la aplicarea prevederilor Legii nr.467/2003.

Secretar de stat

Viorel GARAZ

Digitally signed by Garaz Viorel
Date: 2024.04.29 11:02:31 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.69, tel. (+373 22) 26 60 02,
fax: (+373 22) 26 61 00, web: www.ccrm.md, e-mail: ccrm@ccrm.md

Nr. 03-289-24 din 18.04.2024

la nr.14-03/101/626 din 12.04.2024

Referitor la proiectul (număr unic 988/MF/BNM/2023)

Ministerul Finanțelor

e-mail: cancelaria@mf.gov.md

Copie: Banca Națională a Moldovei

e-mail: official@bnm.md

Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@stat.gov.md

Curtea de Conturi, a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023), autor – **Ministerul Finanțelor/Banca Națională a Moldovei** și în limitele atribuțiilor ce îi revin, comunică următoarele.

Curtea nu susține **Art. VIII** din proiectul prezentat spre reavizare, privind modificarea art.2 din Legea nr.229/2010 privind controlul financiar public intern, prin completarea cu textul „cu excepția Băncii Naționale a Moldovei” reieșind din următoarele considerente:

- prevederile Legii nr.229/2010 privind controlul financiar public intern au la bază standardele profesionale aplicate la nivel internațional în domeniul controlului intern managerial, care au drept scop definirea și aplicarea uniformă a regulilor generale de organizare a acestora la nivel național;

- cerințele legale față de CFPI stipulate în Legea nr.229/2010 și standardele naționale respective, stau și la baza Sistemului de control intern și gestiune a riscurilor operaționale, precum și auditului intern al BNM (*Standardele de control intern managerial ale modelului COSO, Standardele Internaționale de Audit Intern: <https://www.bnm.md/ro/content/guvernarea-si-nivelurile-de-control-ale-bancii-naționale>*);

- prevederile Legii nr.229/2010 urmează a fi puse în aplicare prin acte normative ce vizează domeniul specific de aplicare, în speță a domeniului aferent Băncii Naționale a Moldovei, care vor ține cont de autonomia, independența instituțională și domeniul

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	19 APR 2024
CODUL	A-1360

specific de activitate. (În acest sens, BNM va face uz de independența constituțională, iar domeniul specific de activitate va fi reglementat de actele normative unice, bazate pe bunele practici în domeniu ale Grupului Internațional de Lucru privind Riscul Operațional în Băncile Centrale (International Operational Risk Working Group (IORWG)), recomandările Comitetului de la Basel etc.).

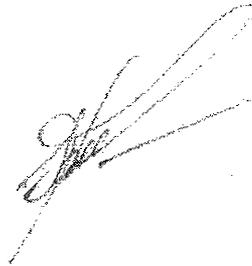
- cadrul normativ secundar nu impune cerințe privind monitorizarea, evaluarea și raportarea sistemelor de control intern managerial și audit intern de către aceste categorii de entități publice (instituții constituționale independente), asupra cărora se aplică prevederile legii.

În acest sens, drept exemplu fiind Curtea de Conturi, care aplică și se conformează prevederilor Legii nr.229/2010, neavând în acest aspect ingerințe din partea Ministerului Finanțelor.

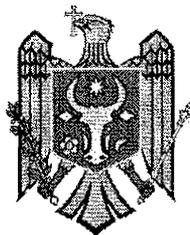
Totodată, menționăm că Curtea de Conturi și-a expus poziția reiterată mai sus și în avizul la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 406/MF/BNM/2022).

Alte propuneri și sugestii Curtea de Conturi nu are.

Cu respect,

Tatiana ȘEVCIUC,
Președintă

**SERVICIUL
PREVENIREA ȘI COMBATEREA
SPĂLĂRII BANILOR**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26, Tel. (+373) 21-21-20, www.spcsb.gov.md office@spcsb.gov.md

Nr. 01/2-30-679 din 17 aprilie 2024

MINISTERUL FINANTELOR

E-mail: cancelaria@mf.gov.md

Copie: **BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI**

E-mail: official@bnm.md

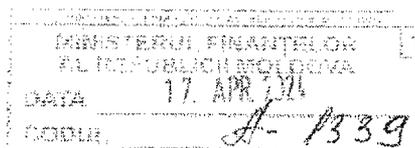
La nr. 14-03/101/626 din 12.04.2024 cu privire la solicitarea avizării repetate a proiectului Hotărârii de Guvern *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei)* (număr unic 988/MF/BNM/2023), autor-Ministerul Finanțelor/Banca Națională a Moldovei, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, comunică despre lipsa propunerilor și obiecțiilor asupra acestuia.

Cu stimă,

Andrian MUNTEANU,

Director adjunct

Digitally signed by Munteanu Andrian
Date: 2024.04.17 15:28:34 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

DEPOZITARUL CENTRAL UNIC AL VALORILOR MOBILIARE

str. Mitropolit Bănulescu-Bodoni, nr.57/1, MD-2005, mun. Chișinău | www.dcu.md | dcu@dcu.md
societate pe acțiuni | capital social 24 400 000 lei | numărul înregistrării de stat 1018600015640
Nr. 02/378 din 18.04.2024

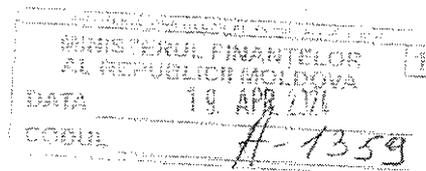
Ministerul Finanțelor

str. Constantin Tănase 7, MD-2005, mun. Chișinău
cancelaria@mf.gov.md

Banca Națională a Moldovei

Bd. Grigore Vieru 1, MD-2005, mun. Chișinău
official@bnm.md

(PHG număr unic 988/MF/BNM/2023)

AVIZ

la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative
(consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei)

Urmare examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023), expediat autorităților și instituțiilor participante spre consultarea repetată, Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare (în continuare DCU) formulează următoarea propunere.

Potrivit pct. 6 al proiectului de lege, art. 11 al Legii nr.548/1995 este completat cu alin. (3^b) care prevede un termen de 5 zile pentru prezentarea opiniei participantului referitoare actului administrativ defavorabil emis de către Banca Națională într-o procedură de urgență menită să prevină prejudicii semnificative în sistemul financiar și inclusiv infrastructurile pieței financiare.

Observăm, că în redacția actuală a respectivei prevederi doar termenul de prezentare a opiniei a suportat modificări, astfel în proiectul anterior termenul acordat participantului era de 10 zile lucrătoare, iar în proiectul examinat acesta a fost semnificativ redus, fiind acordate 5 zile (acestea fiind calendaristice) pentru prezentarea opiniei. Considerăm că termenul reglementat nu se circumscrie conceptului de termen rezonabil, generic utilizat și în prevederile Codul administrativ.

Reglementarea unui termen scurt pentru exercitarea dreptului la apărare de către participant afectează însăși esența dreptului, iar în acest sens CtEDO a statuat în jurisprudența sa că limitările în exercitarea unui drept trebuie să aibă un scop legitim, să fie proporțională și să asigure că însăși esența dreptului nu este afectată (cauza Ashingdane/Regatul Unit, nr. 8225/78, 28 mai 1985, alineatul 57). Termenul nu trebuie să facă, practic, imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea unui drept conferite de aceeași normă. Respectiv, procedura administrativă desfășurată într-un caz de urgență poate impune adoptarea, cu celeritate, a deciziilor, însă eliminarea sau minimizarea garanțiilor și drepturilor participanților, ar putea conduce la emiterea

unor decizii care nu ar fi temeinice sau legale. Motiv pentru care imperativul celerității nu trebuie absolutizat, iar un just echilibru între eficiența procedurii și drepturile participanților urmează a fi asigurat.

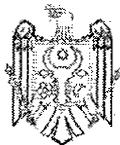
Termenul pentru prezentarea opiniilor indicat în proiectul actului normativ se prezintă și disproporționat de mic în comparație cu termenele speciale reglementate în proiectul actului normativ referitoare la diferite proceduri administrative desfășurate de către autoritate (acestea fiind de luni de zile). În susținerea faptului că eficacitatea dreptului la apărare a participantului este afectată de termenul scurt prevăzut pentru prezentarea opiniei este susținută și de argumentul că participantul nu dispune de resurse și mecanisme administrative care să îi permită formularea argumentelor și prezentarea probelor într-un termen de doar 5 zile calendaristice.

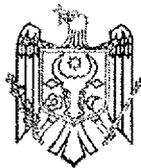
În ordinea celor expuse, propunem modificarea normei prin retractarea termenului acordat participantului pentru prezentarea opiniei din 5 zile în 10 zile lucrătoare.

Cu respect,

Andrei ZACON
Director

Digitally signed by Zacon Andrei
Date: 2024.04.18 17:59:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-69-4209

Chișinău

16 aprilie 2024

Ministerul Finanțelor
cancelaria@mf.gov.md

Banca Națională a Moldovei
official@bnm.md

Ref.: scrisoarea nr. 14-03/101/626 din 12 aprilie 2024 / număr unic 988/MF/BNM/2023

Centrul de armonizare a legislației, analizând repetat *proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei)*, definitivat în baza avizelor autorităților interesate, în limita competențelor sale funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri adiționale.

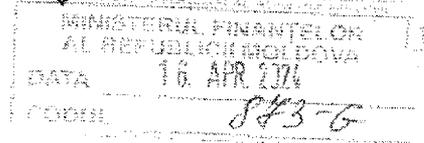
Menționăm că, obiecțiile și recomandările formulate anterior în Avizul de compatibilitate au fost acceptate și considerate de către autor, fiind operate modificările de rigoare în proiectul de lege, clauza de armonizare, dar și nota informativă la aceasta, cu reflectarea argumentelor corespunzătoare în tabelul de sinteză al proiectului.

/Semnat electronic/

Șef-adjunct Centru

Alexandrina BULAT-ROTARU

Digitally signed by Bulat-Rotaru Alexandrina
Date: 2024.04.16 12:43:03 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex: Natalia Vitvițchi, Tel. 250 477

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

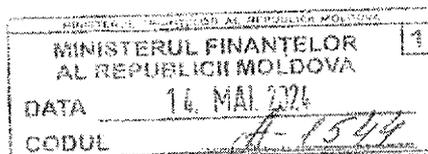
E-mail:
cancelaria@gov.md

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr. 06-4/1598 din 10.05.2024

La nr. 14-03/101/626 din 12.04.2024

Ministerul Finanțelor
e-mail: cancelaria@mf.gov.md

Copie: **Banca Națională a Moldovei**
official@bnm.md

Re: proiectul de hotărâre (număr unic 988/MF/BNM/2023)

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), examinând, în limitele competenței, proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (în continuare – proiect), transmis spre examinare repetată, comunică următoarele.

Deși, propunerile și obiecțiile CNPF expuse în scrisoarea nr. 06-4/3492 din 01.12.2023 nu se regăsesc în *Sinteza obiecțiilor și propunerilor* atașată la proiectul expediat spre avizare repetată, se relevă că, urmare a propunerilor/obiecțiilor înaintate de alte persoane interesate și autorități publice, proiectul a suportat modificările necesare, fapt ce duce la consumarea relevanței propunerilor/obiecțiilor înaintate anterior de CNPF.

Totodată, referitor la amendamentul regăsit în proiectul remis spre avizare repetată aferent Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (Art. XX din proiect), se atestă intenția autorului de a transmite către CNPF atribuțiile de reglementare, supraveghere și control, ce vizează condițiile de asigurare benevolă (facultativă), elaborate de către asigurători, aplicabile tuturor contractanților serviciilor de asigurare - atât consumatorilor, cât și persoanelor juridice și fizice, care nu au calitatea de consumator în sensul Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor. Reieșind din cele enunțate, în vederea consolidării atribuțiilor instituționale ale CNPF, se propun următoarele concretizări asupra proiectului de lege:

1. Art. 4 din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare se completează cu alin. (2³) cu următorul cuprins: „(2³) Atribuțiile Comisiei Naționale privind reglementarea, supravegherea și controlul subiecților prevăzuți la alin. (2¹) lit. b) se extind asupra condițiilor de asigurare, în limitele stabilite de Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.”
2. La art. 42 alin. (5) lit. a) din Legea nr. 92/2022, textul „stabilite în condițiile de asigurare” se exclude.
3. La art. 87 din Legea nr. 92/2022:

- alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) Societatea de asigurare prezintă Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în termen de 30 de zile de la data aprobării sau modificării, în modul prevăzut de prezenta lege și de actele normative ale Comisiei Naționale Pieței Financiare, condițiile de asigurare, nivelul primelor de asigurare, modelele de contracte și de polițe de asigurare, precum și alte documente pe care societatea urmează să le utilizeze în relațiile cu contractanții sau asigurații.”;

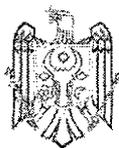
- alin. (4) cuvântul „împreună” se substituie cu sintagma „precum și”;

- alin. (6) se exclude.

4. Art. XXII din proiect se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins „(8) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Comisia Națională a Pieței Financiare va elabora și va adopta actele sale normative aferente condițiilor de asigurare.”.

Cu respect,

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2024.05.10 17:05:45 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dumitru BUDIANSCHI,
PREȘEDINTE

I.Bobeicu, (373 22) 859 442
e-mail: irina.bobeicu@cnpf.md

AGENȚIA PROPRIETĂȚII PUBLICE

Nr.05-04-2585 din 17.04.2024
La nr. 14-03/101/626 din 12 aprilie 2024

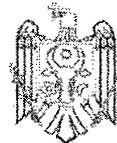
Ministerul Finanțelor
email: cancelaria@mf.gov.md

Banca Națională a Moldovei
email: official@bnm.md

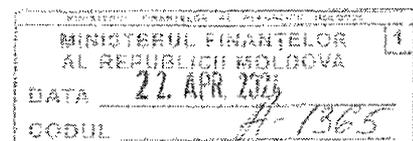
Urmare demersului Ministerului Finanțelor nr. 14-03/101/626 din 12 aprilie 2024, Agenția Proprietății Publice a examinat **repetat** proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023)* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Director general

Digitally signed by Cojuhari Roman
Date: 2024.04.19 19:01:09 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Roman COJUHARI

Executor: Paierela Mihaela, tel. 022-222-350
e-mail: mihaela.paierela@app.gov.md

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SOLUȚIONAREA CONTESTAȚIILOR

NATIONAL AGENCY FOR
SOLVING COMPLAINTS

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 124, et.4
tel: 022 820652, fax: 022 820651, e-mail: contestatii@ansc.md

Nr. 05/711/24 din 18.04.2024

La nr. 14-03/101/626 din 12.04.2024

Ministerul Finanțelor
e-mail: cancelaria@mf.gov.md

Banca Națională a Moldovei
e-mail: oficial@bnm.md

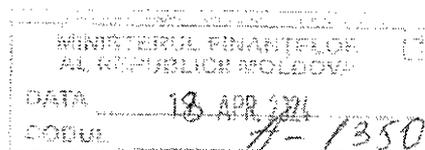
Agenția Națională pentru Soluționarea Contestățiilor a examinat demersul prin care s-a solicitat avizarea repetată a proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (**număr unic 988/MF/BNM/2023**), și potrivit competenței funcționale, vă comunicăm despre lipsa unor propuneri sau obiecții suplimentare.

Cu respect,

Director general

Angela NANI

Digitally signed by Nani Angela
Date: 2024.04.18 13:44:35 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD-2023, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competitia.md, www.competitica.md

Nr. DJ-06/262-524 din 23 aprilie 2024

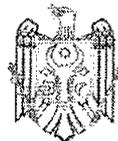
la nr.14-03/101/626 din 12.04.2024

**Ministerul Finanțelor
Banca Națională a Moldovei**

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 23 aprilie 2024, a examinat, repetat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, *proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023)* și, în limitele competenței sale, comunică despre lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia.

**Alexei Gherțescu
Președinte**

Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2024.04.23 15:54:08 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

ROMANIA - REPUBLICA MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	23 APR 2024
GDUL	A-1411

Ex. Elena Sedlețchi, controlor principal de stat
Tel. 022271389

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 24/3007 – 63 din 16.04.2024
La nr. 14-03/101/626 din 12.04.2024

Ministerul Finanțelor

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (AGE) a examinat **proiectul definitiv de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023), autor – Ministerul Finanțelor/Banca Națională a Moldovei, remis spre avizare repetată.**

Analizând argumentele autorului de neacceptare a obiecției din avizul anterior al AGE nr.3007-254 din 22.11.2023, le considerăm pertinente. Prin urmare, în limitele competențelor proprii ai Agenției, nu avem obiecții sau propuneri în privința acestei inițiative a BNM, promovată prin intermediul Ministerului Finanțelor.

Totodată, urmărind scopul proiectului declarat de autor în nota informativă la proiect și luând în considerare definiția noțiunilor „resursă informațională” și „sistem informațional” și prevederile art.11 alin.(3) și art.16 din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, la întocmirea versiunii finale a proiectului de lege, în **art.III** (amendamentul propus la art.1 alin.(2) din Legea nr.467/2003):

după cuvântul „*nestatale*” urmează a fi pusă o *virgulă*, pentru acuratețea intervenției respective;

cuvintele „*resurselor informaționale ale Băncii Naționale a Moldovei,*” recomandăm de substituit cu cuvintele „*sistemelor și resurselor informaționale departamentale ale Băncii Naționale a Moldovei,*”, pentru excluderea divergențelor în interpretare și asigurarea aplicării corecte a noii norme juridice noi.

Director

Digitally signed by Prisacar Andrei
Date: 2024.04.22 14:13:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Andrei PRISACAR

Ex.: Eduard Fricatel,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md
tel.: 0794 38 138

Către: Petru Rotaru
Ministrul Finanțelor

Anca Dragu
Gubernator al Băncii Naționale a Moldovei

Nr. 40 din 19.04.2024

Ref.: Avizare repetată proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei)

Stimate domnule Ministru,

Vă salutăm din numele Camerei de Comerț Americane din Moldova (în continuare „AmCham Moldova”).

Prin prezenta scrisoare transmitem comentariile și propunerile comunității AmCham Moldova la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023), în contextul procedurii de avizare repetată.

Întâi de toate, apreciem faptul că au fost luate în considerație mai multe propuneri transmise de asociație. Totuși, există unele norme, ce urmează a fi îmbunătățite.

Urmare examinării proiectului de lege actualizat, comunicăm următoarele.

1. Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor

a) Proiectul propune completarea art. 11 cu norme care stabilesc solicitarea opiniei în scris, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil. Conform alin. (3⁴), termenul de prezentare a opiniei este de 10 zile lucrătoare de la data notificării.

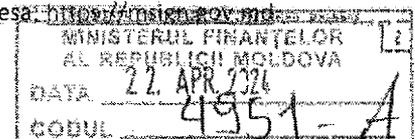
Considerăm faptul că termenul stabilit în alin. (3⁴) pentru prezentarea opiniei, este unul insuficient de mic, având în vedere consecințele posibile – emiterea unui act administrativ defavorabil, și faptul că sarcina probațiunii o poartă fiecare participant. Or, pregătirea poziției BNM durează cu mult mai mult timp, comparativ cu termenul acordat băncii pentru a-și expune opinia, care se va considera ulterior audierea în scris a participantului respectiv.

Astfel, se propune extinderea termenului de prezentare a opiniei până la 30 zile lucrătoare de la data notificării.

Suplimentar, menționăm că prelungirea termenului oferit băncii, nu va afecta durata procedurii administrative, deoarece același alineat stabilește că procedura administrativă se suspendă de la data expedierii notificării către participant până la data prezentării opiniei acestuia sau până la data expirării termenului de prezentare a opiniei, în cazul în care opinia nu a fost prezentată în termen.

b) Proiectul prevede completarea art. 22 din Legea 202/2017, „Retragerea licenței” cu lit. k) prin care se introduce un nou temei de retragere a licenței de către Banca Națională a Moldovei: *k) banca se implică în activități de spălare a banilor sau comite o încălcare a cerințelor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțare a terorismului.*

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa <https://nsic.gov.md>

Considerăm această măsură ca fiind drastică și categorică, lipsită de o argumentare clară, or orice încălcare a cerințelor Legii nr. 308/2017 ar fi un temei de retragere a licenței băncii, indiferent de gravitatea acesteia, fără a exista anumite criterii de individualizare. Considerăm necesară analiza acestei măsuri prin prisma principiului proporționalității la etapa de legiferare, iar retragerea licenței să poată fi aplicată ca măsură pentru comiterea încălcărilor serioase și grave a cerințelor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, comise în mod repetat și sistematic.

c) Proiectul prevede completarea art. 97 alin. (5) (care reglementează situațiile în care transmiterea datelor calificate ca secret bancar nu este considerată încălcare a obligației de păstrare a secretului bancar) cu lit. n), prin care se introduce un nou temei conform căruia nu se consideră încălcarea secretului bancar furnizarea de informații altor entități raportoare, cu acordul clientului, în cadrul execuției de către persoane terțe potrivit art. 10 din Legea nr. 308/2017.

Obținerea informațiilor necesare entităților raportoare pentru aplicarea măsurilor de precauție de la persoane terțe nu trebuie să fie condiționată de exprimarea consimțământului clientului, or aplicarea măsurilor de precauție este o cerință legală în sensul Legii nr. 308/2017, și trebuie să fie prevăzută expres ca o obligație legală, or conform prevederilor art. 5 alin. (5) al Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal „*Consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru:*

a) *executarea unui contract la care subiectul datelor cu caracter personal este parte sau pentru luarea unor măsuri înaintea încheierii contractului, la cererea acestuia;*

b) *îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii”.*

Astfel, se consideră incorectă condiționarea acordării consimțământului de realizare de către entitățile raportoare a unor cerințe legale, or conform art. 7 alin. (4) din GDPR: „*Atunci când se evaluează dacă consimțământul este dat în mod liber, se ține seama cât mai mult de faptul că, printre altele, executarea unui contract, inclusiv prestarea unui serviciu, este condiționată sau nu de consimțământul cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal care nu este necesară pentru executarea acestui contract”.*

În temeiul celor menționate, se propune următoarea redacție pentru lit. n): „furnizarea de informații altor entități raportoare, în cadrul execuției de către persoane terțe potrivit art. 10 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”.

d) În afară de încălcarea legislației, proiectul prevede completarea art. 140 (Faptele sancționabile) cu încălcarea statutului și/sau a reglementărilor interne ale băncii.

În cazul amendamentelor operate la art. 140, alin. (1), lit. u) din Legea privind activitatea băncilor, considerăm faptul că sancționarea băncilor pentru încălcarea statutului și/sau a reglementărilor interne ale băncii este o încălcare a principiului legalității, consacrat în art. 21 Cod Administrativ. Nu poate fi sancționat un comportament care nu contravine legislației în vigoare sau actelor normative subordonate legii. Asemănător principiului „Nullum Crimen Sine Lege, Nulla Poena Sine Lege”, BNM nu poate exercita forța de constrângere față de o entitate care a respectat în totalitate prevederile legii sau a actelor normative subordonate legii – ceea ce nu este interzis de lege, este permis.

Considerăm necesară excluderea acestui punct pentru a respecta principiile legalității consacrate de lege.

e) Proiectul propune modificarea art. 142, alin. (3) și expunerea în următoarea redacție:

„(3) *Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 3 ani de la data comiterii încălcării. În cazul încălcării continue, termenul de 3 ani începe să curgă de la data încetării încălcării. Curgerea termenului de 3 ani se suspendă pe perioada suspendării procedurii de control.”;*

Această modificare vine să extindă termenul de aplicare a sancțiunilor constatate de Banca Națională a Moldovei.

Susținem că art. 142 alin. (3) urmează a fi menținut în redacția actuală:

(3) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării faptei, dar nu mai târziu de 3 ani de la data comiterii ei.

Motivarea solicitării păstrării redacției actuale a legii în privința termenului, constă în faptul că autoritatea urmează să sancționeze cu celeritate entitatea astfel încât sancțiunea să-și producă efectul descurajator în termen optim de la momentul constatării faptei. Amânarea sancționării pe un termen extrem de mare după momentul constatării (pe un termen de 3 ani) ar putea duce la anumite abuzuri și nu corespunde scopului sancțiunii.

2. Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei,

În Legea nr. 548/1995, se propune modificarea art. 75² prin expunerea alineatului (4) în redacție nouă:

„(4) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 3 ani de la data comiterii încălcării, dacă legea nu prevede altfel. În cazul încălcării continue, termenul de 3 ani începe să curgă de la data încetării încălcării. Curgerea termenului de 3 ani se suspendă pe perioada suspendării termenului procedurii de control.”;

Considerăm oportună păstrarea art. 75² alin. (4) în redacția existentă în Legea nr. 548/1995:

„(4) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării încălcării, dar nu mai mare de 3 ani de la data comiterii ei, dacă legea nu prevede altfel”, bazându-ne pe aceleași argumente, precum au fost indicate mai sus.

3. Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară

Proiectul prevede completarea art. 23, alin. (4) cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) instrumentele de prevenire și diminuare a riscului sistemic și instrumentele politicii macroprudențiale”.

Exprimăm dezacordul față de propunerea dată. Anterior, am argumentat că organizațiile de creditare nebancaară nu atrag depozite de la populație, iar intervenția BNM pe marginea acestui segment ar echivala cu o ingerință în activitatea privată, ceea ce contravine principiului economiei de piață.

În completarea acestui argument, ținem să evidențiem următoarele justificări suplimentare, care vin în susținerea excluderii amendamentului precitat, după cum urmează:

- Activitatea OCN ar trebuie sa fie supusă reglementărilor BNM din perspectiva non-prudențială, în timp ce amendamentul propus la art. 23, alin. (4), lit. f) permite intervenția masivă a regulatorului în activitatea acestui sector. Excluderea amendamentului din proiect ar asigura o reglementare mai echilibrată și mai adecvată, fără a afecta exagerat autonomia operațională a sectorului OCN-urilor;
- Sub egida diminuării riscurilor sistemice poate fi afectat considerabil potențialul de incluziune financiară oferit la moment OCN-urilor. Or, aceste instituții joacă un rol crucial în furnizarea accesului la servicii financiare pentru segmentele de populație excluse sau subreprezentate în sectorul bancar tradițional;
- Sub egida acestei limitări pot fi diminuate considerabil volumul investițiilor străine atrase de către OCN-uri în economia națională. Aceste investiții reprezintă adesea o sursă importantă de finanțare pentru sectorul privat și contribuie la stimularea creșterii economice și a dezvoltării durabile.

În cazul în care se acceptă propunerea privind excluderea amendamentului de la art. 23 alin. (4), lit. f) al Legii nr. 1/2018, consecvent se impune corelarea prevederilor din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (de exemplu art. 5² alin. (1) lit. c), etc), astfel încât să fie exclusă discrepanța dintre actele normative și să se asigure o coerență legislativă.

Rămânem în speranța că preocupările și propunerile adresate vor fi luate în considerare pentru a îmbunătăți proiectul înainte de implementare.

Vă rog să îl considerați pe Mihai Burunciuc, Policy Manager (mihaiburunciuc@amcham.md) în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Cu această ocazie, AmCham Moldova apreciază deschiderea Ministerului Finanțelor, exprimându-ne suportul și disponibilitatea pentru orice informații adiționale.

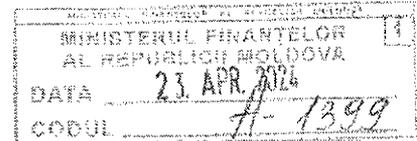
Cu respect,

Miia Malairău
Director Executiv
A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

nr. 02-06/97

din 22 aprilie 2024

Ministerul Finanțelor

Re: Avizare proiect de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023), examinare repetată.

Asociația Băncilor din Moldova (ABM) a examinat (repetat) proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 988/MF/BNM/2023) și comunică următoarele,

I. Legea privind activitatea băncilor nr.202/2017:

A. În conformitate cu textul proiectului, se propune completarea art.11 cu norme care stabilesc solicitarea opiniei în scris, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil. Conform alin.(3⁴), termenul de prezentare a opiniei este de 10 zile lucrătoare de la data notificării.

Considerăm că termenul stabilit în alin.(3⁴) pentru prezentarea opiniei, este foarte mic, având în vedere consecințele posibile – emiterea unui act administrativ defavorabil precum și faptul că sarcina probațiunii o poartă fiecare participant. Or, pregătirea poziției BNM durează cu mult mai mult timp, comparativ cu termenul acordat băncii pentru a-și expune opinia.

În context, se propune extinderea termenului de prezentare a opiniei până la 30 zile lucrătoare de la data notificării.

Suplimentar, menționăm că prelungirea termenului oferit băncii, nu va afecta durata procedurii administrative, dat fiind că același alineat stabilește că, procedura administrativă se suspendă de la data expedierii notificării către participant până la data prezentării opiniei acestuia sau până la data expirării termenului de prezentare a opiniei, în cazul în care opinia nu a fost prezentată în termen.

B. Art. 22 din Legea 202/2017, „Retragerea licenței” este completat cu lit. k) prin care se introduce un nou temei de retragere a licenței de către Banca Națională a Moldovei: k) banca se implică în activități de spălare a banilor sau comite o încălcare a cerințelor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțare a terorismului.

Comunitatea bancară consideră că, în redacția propusă, comparativ cu normele din Legea nr.75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor, băncile ar fi defavorizate în raport cu alte entități, sancțiunea propusă fiind una neproportională și care nu corespunde principiului de individualizare a sancțiunilor.

Astfel, menționăm că, sancțiunile se aplică în funcție de caracterul și de gradul prejudiciabil al faptei/contravenției, de caracteristica persoanei/entității și de circumstanțele atenuante și agravante.

Capitolul III din Legea 75/2020 conține deja norme corespunzătoare răspunderii și individualizării sancțiunilor, în speță art.34, iar dreptul BNM de aplicare a sancțiunilor, una dintre care este și suspendarea activității/retragerea licenței, este stipulat la alin.(2) al art.3 din aceeași Lege.

Totodată, lit.p) de la alin.(1) al art.140 din Legea 202/2017, conține următoarea prevedere: "p) banca a comis o încălcare gravă a prevederilor art.95 din prezenta lege și/sau a prevederilor Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, și/sau ale actelor normative emise în vederea executării acestei legi, inclusiv neîndeplinirea deciziei de sistare a executării activităților sau a tranzacțiilor suspecte, precum și a deciziei de sistare a bunurilor suspecte, emise de către organul învestit cu atribuții de prevenire și de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului".

Menționăm că în conformitate cu pct.48 din proiectul prezentat, se propune abrogarea acestei norme: "La articolul 140 alin. (1): litera p) se abrogă;"

La caz, pentru comparație cu legislația României, art.16 retragerea autorizației, din Legea nr.58/1998 privind activitatea băncii, nu conține o astfel de categorie de norme (link: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/14233>)

C. La pct. 17 se propune înlocuirea sintagmei "salariat al băncii" cu sintagma "salariat al acestei bănci" sau "salariat al băncii respective". Scopul propunerii este de a evita interpretarea în sensul "salariat al oricărei băncii", sau dacă s-a avut în vedere acest sens, propunem de expus în redacția "salariat al unei bănci".

D. Art. 97 alin. (5) care reglementează situațiile unde transmiterea datelor calificate ca secret bancar nu este considerată încălcare a obligației de păstrare a secretului bancar, este completat cu lit. n), prin care se introduce un nou temei conform căruia nu se consideră încălcarea secretului bancar furnizarea de informații altor entități raportoare, cu acordul clientului, în cadrul execuției de către persoane terțe potrivit art.10 din Legea nr. 308/2017.

Obținerea informațiilor necesare entităților raportoare pentru aplicarea măsurilor de precauție de la persoane terțe nu trebuie să fie condiționată de exprimarea consimțământului de client, or aplicarea măsurilor de precauție este o cerință legală în sensul Legii 308/2017, și trebuie să fie prevăzută expres ca o obligație legală, or conform prevederilor art. 5 alin. (5) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, nr. 133/2011, "Consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru:

- a) executarea unui contract la care subiectul datelor cu caracter personal este parte sau pentru luarea unor măsuri înaintea încheierii contractului, la cererea acestuia;
- b) îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii".

Astfel, considerăm drept o abordare lipsită de corectitudine condiționarea acordării consimțământului, de realizarea de către entitățile raportoare a unor cerințe legale, or conform art.7 alin. (4) din Regulamentul general privind protecția datelor¹- "Atunci când se evaluează dacă consimțământul este dat în mod liber, se ține seama cât mai mult de faptul că, printre altele, executarea unui contract, inclusiv prestarea unui serviciu, este condiționată sau nu de consimțământul cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal care nu este necesară pentru executarea acestui contract".

¹ REGULAMENTUL (UE) 2016/679 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE

Considerând cele menționate, propunem următoarea redacție pentru lit. n): „furnizarea de informații altor entități raportoare, în cadrul execuției de către persoane terțe potrivit art. 10 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”

E. La articolul 139, la alineatul. (1) lit. a), textul „sau în actele normative emise în aplicarea acesteia” conform proiectului se propune substituirea cu textul „în legile privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în actele normative emise în aplicarea acestora, în statutul băncii și în reglementările interne ale băncii aprobate pentru aplicarea prezentei legi și a actelor normative emise în aplicarea acesteia;”

Totodată, Art.140 (Faptele sancționabile) – a fost completat cu încălcarea statutului și/sau a reglementărilor interne ale băncii.

Considerăm că excluderea referințelor la statutul și reglementările interne ale băncilor, nu îngrădește și nici nu limitează BNM în aplicarea măsurilor de supraveghere și a sancțiunilor în cazul nereglementării și nerespectării de către bănci a unor cerințe în scopul conformării la obligațiile legale din actele normative.

Este de menționat că pentru aplicarea sancțiunii de către organele abilitate ale statului urmează să existe fapta ilicită care constă în acțiuni/inacțiuni săvârșite cu încălcarea normelor legale imperative. Încălcarea de către persoane juridice a reglementărilor sale interne, care nu sunt acte normative, nu este privită ca pericol social, deoarece nu lezează un interes general, ci reprezintă o abatere disciplinară ce ține de disciplina muncii.

Așadar, sub aspectul laturii obiective, atât în cazul răspunderii disciplinare, cât și în cazul celei contravenționale suntem în prezența unui comportament contrar unei norme juridice, dar diferit sub aspectul gravității, al pericolozității urmărilor pe care le produc, adică al gradului de perturbare a relațiilor sociale.

Totodată este de atras atenție că modificarea propusă poate avea un efect invers, astfel încât băncile vor fi tentate să adopte cât mai puține reglementări interne, care se vor limita la transpunerea prevederilor legale imperative, cu scopul să nu creeze premise pentru aplicarea sancțiunilor.

În cazul amendamentelor operate la art. 140 alin. (1) lit. u) din Legea privind activitatea băncilor, considerăm că sancționarea băncilor pentru încălcarea statutului și/sau a reglementărilor interne ale băncii este o încălcare a principiului legalității, consacrat în art. 21 Cod Administrativ, or nu poate fi sancționat un comportament care nu contravine legislației în vigoare sau actelor normative subordonate legii.

Asemănător principiului „Nullum Crimen Sine Lege, Nulla Poena Sine Lege”, considerăm că BNM nu-și poate exercita forța de constrângere față de o entitate care a respectat în totalitate prevederile legii sau a actelor normative subordonate legii – ceea ce nu este interzis de lege, este permis.

Considerăm imperios excluderea acestui punct pentru a respecta principiile legalității consacrate de lege.

În concluzie se solicită excluderea din din Proiect a textului cu referință la ”statutul băncii și în reglementările interne aprobate de bănci pentru aplicarea actelor normative”.

F. Articolul 142 alineatul (3) se propune a fi modificat, după cum urmează:

„(3) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 3 ani de la data comiterii încălcării. În cazul încălcării continue, termenul de 3 ani începe să curgă de la data încetării încălcării. Curgerea termenului de 3 ani se suspendă pe perioada suspendării procedurii de control.”;

Această modificare vine să extindă termenul de aplicare a sancțiunilor constatate de către BNM.

Considerăm că art. 142 alin. (3) urmează să fie menținut în redacția actuală:

(3) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării faptei, dar nu mai târziu de 3 ani de la data comiterii ei.

Motivarea rezidă în faptul că autoritatea urmează să sancționeze cu celeritate entitatea, încât sancțiunea să-și producă efectul descurajator în termen optim de la momentul constatării faptei. Amânarea sancționării pe un termen extrem de mare după momentul constatării (pe un termen de 3 ani) ar putea conduce la anumite abuzuri și nu corespunde deloc scopului sancțiunii.

II. Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei, nr. 548/1995

A. La art. 11 alin. (13) din proiect considerăm că BNM (organul care a emis actul administrativ) este în cunoștința tuturor circumstanțelor cazului, respectiv, un termen de 5 zile ar fi un termen suficient pentru luarea deciziei pe marginea cererii de suspendare a executării actului administrativ, ținând cont de faptul că instanța de judecată, care este mai puțin informată referitor la circumstanțele adoptării actului, urmează să se pronunțe cu privire la o astfel de cerere, în termen de 5 zile (art.111 alin. (43) din Legea nr.548/1995). Reținem că solicitantul pe toată perioada, una destul de îndelungată, rămâne în suspans referitor la măsurile ce urmează a fi întreprinse în această perioadă.

În context, se propune micșorarea termenului de 15 zile lucrătoare pentru luarea deciziei de suspendarea executării actului administrativ individual al BNM.

B. Considerăm că termenul de 10 și 5 zile prevăzute în art. 11 alin. (3⁴) și (3⁶) sunt prea mici pentru a fi considerate suficiente prezentării unei opinii de către persoana în privința căreia a fost sau poate fi emis un act administrativ individual defavorabil, situație pentru care se impune un termen mai mare.

C. La art. 75¹:

- alin. (7), termenul de 5 zile este categoric insuficient pentru prezentarea explicațiilor motivate și argumentate cu privire la dezacordul, mai ales comparativ cu procedura de control care poate dura, 12 luni cu posibilitatea prelungirii.

- alin (12) prevede "Banca Națională este în drept să stabilească, prin acte normative, particularități suplimentare de desfășurare a controlului, inclusiv reglementări cu privire la drepturile și obligațiile persoanei supuse controlului și ale altor participanți la procedura respectivă.". Propunem de completat textul cu "...în limitele prevederilor legale" și de exclus cuvântul "suplimentare".

Actele normative ale BNM ce țin de proceduri administrative nu pot stabili reguli suplimentare, ci doar să detalieze norme legale existente în acest domeniu, astfel încât să nu defavorizeze persoana supusă controlului.

D. Privind modificarea art. 75² prin expunerea alineatului (4) în redacție nouă: „(4) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 3 ani de la data comiterii încălcării, dacă legea nu prevede altfel. În cazul încălcării continue, termenul de 3 ani începe să curgă de la data încetării încălcării. Curgerea termenului de 3 ani se suspendă pe perioada suspendării termenului procedurii de control.”.

Orice sancționare în materie penală, contravențională sau disciplinară are menirea corectării făptuitorului și prevenirii unor alte încălcări. Astfel, eficacitatea combaterii și prevenirii încălcărilor este strâns legată de promptitudinea cu care organele abilitate intervin și trag la răspundere pe cei

vinovați de săvârșirea încălcărilor. Cu cât stabilirea răspunderii și aplicarea pedepsei este mai aproape de momentul săvârșirii faptei prejudiciabile, cu atât scopul legii este realizat mai eficient.

Urmează a fi luat în considerație faptul că potrivit Codului contravențional, termenul maxim de prescripție este de 18 luni, iar cel general este de un an.

Specificăm că este important să fie asigurată aplicare sancțiunilor într-un interval rezonabil de timp. În cazul în care sancțiunile sunt amânate, există riscul ca acestea să nu mai aibă efectul scontat și să nu își mai îndeplinească scopul de descurajare a comportamentelor ilegale sau nedorite.

Având în vedere cele expuse supra, considerăm oportună păstrarea art. 75² alin. (4) în redacția existentă în Legea 548/1995: „(4) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării încălcării, dar nu mai mare de 3 ani de la data comiterii ei, dacă legea nu prevede altfel”.

Cu respect,

Digitally signed by Noroc Dorel
Date: 2024.04.22 15:38:35 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

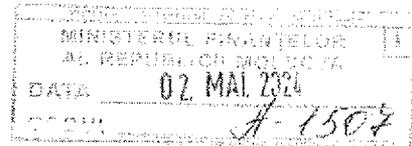
Dorel NOROC

PREȘEDINTE

02.05.2024 nr. 21383

La nr. 14-03/101/626 din 12.04.2024

Ministerul Finanțelor

e-mail: cancelaria@mf.gov.md

Banca Națională a Moldovei

e-mail: secretariat@bnm.md

Cu referire la avizarea repetată a proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al BNM) număr unic 988/MF/BNM/2023, Î.S. „Poșta Moldovei” informează următoarele.

Cu referire la completarea articolului 11 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei cu alineatul (4¹) (punctul 6 din proiect), considerăm următoarele.

Este oportună atribuirea BNM a spectrului necesar de pârghii legale (resurse, capacitate operațională, competențele) necesare îndeplinirii funcțiilor de supraveghere prudențială, de investigare și de sancționare), astfel, cum este reflectat în Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții.

Însă, actul UE de referință la art. 72 prevede că „statele se asigură că deciziile și măsurile luate în temeiul actelor cu putere de lege și actelor administrative adoptate **pot face obiectul unei căi de atac**”.

Astfel, intenția de instituire a derogării de la prevederile art. 44 alin. (3) din Codul administrativ, vine în contradicție nu doar cu normele Codului Administrativ (art.40 „Dreptul la apărare”), dar și cu normele Constituției Republicii Moldova (art.23 „Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle”, art. 26 „Dreptul la apărare”, art. 34 „Dreptul la informație”, art. 46 „Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia”) și Convenției Europene pentru Drepturile Omului (art. 15 „Derogarea în caz de stare de urgență” și art. 1 „Protecția proprietății” din Protocolul adițional). Prin urmare, nu este justificată derogarea propusă în cazul procedurilor legate de retragerea licenței pentru activitatea bancară, pentru activitatea de asigurare sau de reasigurare, pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată și emitere a monedei electronice, pentru activitatea asociațiilor de economii și împrumut și procedurilor legate de aplicarea măsurilor și instrumentelor prevăzute de Legea nr.232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.

Dreptul de licență, obținut în condițiile legii, reprezintă un atribut al dreptului de proprietate, în sensul art. 1 din Protocolul adițional la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, fapt care implică o atenție sporită asupra respectării plenare a acestui drept. Abstractizarea părții, al cărei drept este afectat prin retragerea licenței, afectează în mod nemijlocit drepturile la apărare, proprietate și informare.

La încălcarea acestor drepturi face referire și Ministerul Justiției (punctul 50 din Sinteză) care menționează că „(neaplicarea, în privința procedurilor administrative ale BNM vizate la alin. (4¹), a normei de la art. 44 alin. (3) din Codul administrativ) se consideră nejustificată și contrară principiilor dreptului administrativ”.

Urmare celor relatate, considerăm necesară completarea proiectului cu o prevedere care, în cazul procedurilor legate de retragerea licenței, ar acorda persoanelor implicate o cale de atac.

Cu respect,

Administrator interimar

Digitally signed by Cojocaru Violeta
Date: 2024.05.02 15:39:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Violeta COJOCARU

Ex.: Nicolae Tărăcilă, tel: 022 251111
Eugenia Cebanenco, tel: 022251252

Coordonat:

Șef al Departamentului conformitate

Digitally signed by Albin Anatolie
Date: 2024.05.02 11:44:05 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Anatolie Albin

Șefă a Departamentului financiar operațional

Digitally signed by Brînca Svetlana
Date: 2024.05.02 11:54:45 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Svetlana Brînca

Șef al Direcției servicii financiare

Digitally signed by Vieru Igor
Date: 2024.05.02 12:04:38 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Igor Vieru

Șefă a Direcției juridice

Digitally signed by Cebanenco Eugenia
Date: 2024.05.02 12:11:51 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eugenia Cebanenco

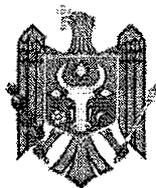
Șef al Secției metodologie reglementări și activități

Digitally signed by Nicușor Nicolae
Date: 2024.05.02 08:27:12 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Nicolae Tărăcilă

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENȚIA ACHIZIȚII PUBLICE

MINISTRY OF FINANCE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
PUBLIC PROCUREMENT AGENCY

MD-2028, mun. Chișinău, șos. Hîncești 53, tel: 022-820-703, e-mail: BAP@tender.gov.md

Nr. 27/74-165 din 18 aprilie 2024

Ministerul Finanțelor
e-mail: cancelaria@mf.gov.md

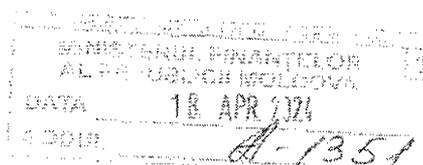
Prin prezenta, Agenția Achiziții Publice a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/MF/BNM/2023), și în limitele competențelor funcționale comunică lipsa propunerilor.

Director adjunct

Digitally signed by Vornic Vladimir
Date: 2024.04.18 13:29:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vladimir VORNIC

Ex: Radu Crăciun
e-mail: radu.craciun@tender.gov.md

Zimbra

cancelaria@mf.gov.md

Proiect Legea 202/2017

From : Andrei Chironda <Andrei.Chironda@micb.md> Wed, May 22, 2024 08:47 AM
Subject : Proiect Legea 202/2017 5 attachments
To : cancelaria@mf.gov.md, anna vacarciuc <anna.vacarciuc@mf.gov.md>
Cc : ion costanda <ion.costanda@bnm.md>, Svetlana Gorincioi <Svetlana.Gorincioi@micb.md>

Informație Restricționată - MICB

Stimați domni/doamne,

BC „Moldindconbank” S.A. atrage atenția la următoarele aspecte la definitivarea proiectului de Lege privind consolidarea cadrului de activitate al BNM:

Termenul care se dorește a fi introdus (40+10 zile lucrătoare) nu este în concordanță cu termenele de raportare și ținere a adunării ordinare anuale a acționarilor din Legea 1134/1997 și Legea 287/2017.

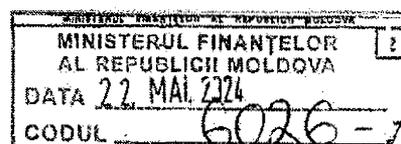
Termenul propus de 40 de zile lucrătoare pentru soluționarea cererii de aprobare prealabilă privind distribuirea profitului către acționari este diferit decât cel indicat în Regulamentul BNM nr. 109/2018, conform căruia, termenul maxim de examinare și adoptare a deciziei privind acordarea aprobării sau privind refuzul, nu depășește, per total, 35 de zile calendaristice.

Suntem de părere că termenul stabilit prin regulamentul BNM nr. 109/2018 este unul rezonabil, atât pentru Banca Națională a Moldovei (care are de asemenea posibilitatea să-l prelunească în dependență de complexitatea dosarului), cât și pentru celelalte bănci. Optăm pentru termenul respectiv în scopul asigurării examinării chestiunii cu privire la distribuirea profitului în cadrul adunărilor generale ordinare anuale ale acționarilor care, conform prevederilor legislației aplicabile, nu pot fi desfășurate mai târziu de data de 30 iunie a fiecărui an.

Pentru solicitarea aprobării prealabile a Băncii Naționale, banca trebuie să prezinte un set de documente care include, printre altele, și Raportul societății de audit independente asupra situațiilor financiare ale băncii la ultima data de gestiune. Acest raport poate fi prezentat băncii, de către societatea de audit, până la data de 30 aprilie a fiecărui an. În acest sens, în situația în care termenul de finalizare a procedurii de soluționare a cererii de aprobare prealabilă ar fi de 40 de zile lucrătoare, iar Banca Națională ar adopta decizia privind acordarea aprobării prealabile, băncile ar fi nevoite să amâne pentru o altă adunare decât cea anuală ordinară, examinarea chestiunii cu privire la repartizarea profitului, având în vedere depășirea termenelor stabilite pentru alte acțiuni necesare a fi întreprinse în scopul desfășurării adunării generale ordinare a acționarilor.

Daca sunt necesare detalii suplimentare pe marginea prezentului mesaj vă rugăm să ne contactați (Andrei Chironda, 022576718, 069248469).

Referitor la proiectul cu nr. unic 988/MF/BNM/2023

LEGE
pentru modificarea unor acte normative
(consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei)

Art. XIV. – Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 434-439, art. 727), se modifică după cum urmează:

27. La articolul 62, alineatul (1) se completează cu textul: „Termenul de finalizare a procedurii de soluționare a cererii de aprobare prealabilă este de 40 de zile lucrătoare, calculate de la data depunerii cererii însoțite de toate documentele care trebuie prezentate Băncii Naționale a Moldovei. Dacă este necesară o investigație suplimentară sau mai mult timp pentru prelucrarea documentelor, termenul prevăzut în prezentul alineat poate fi prelungit cu cel mult 10 de zile lucrătoare, cu informarea băncii.”.

84.	<p>c) Pct. 26. Prin modificările la art. 62 alin. (1) se intenționează extinderea termenului de finalizare a procedurii de soluționare a cererii de aprobare prealabilă care se referă inclusiv la distribuirea de către bănci a profitului către acționari. Conform art. 49 alin. (3) al Legii privind societățile pe acțiuni, nr. 1134/1997: "Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor se ține nu mai devreme de o lună și nu mai târziu de două luni de la data primirii de către Biroul Național de Statistică a raportului financiar anual al societății (30 aprilie)." Termenul propus de 40 zile lucrătoare pentru aprobarea prealabilă de la data când sunt prezentate toate documentele este un termen foarte mare și plasează o presiune enormă, fiind obiectiv posibil ca banca să nu reușească să primească respectiva aprobare. În acest sens, considerăm oportun de a revedea acest termen, prin diminuare, la 20 de zile calendaristice.</p>	<p>Nu se acceptă. Semnalăm, că potrivit pct. 139 din Regulamentul cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital (aprobat prin Hotărârea BNM nr. 109/2018), „Banco va solicita aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei pentru distribuția profitului către acționari și ori pentru plata dobânzii către deținătorii de instrumente de fonduri proprii de nivelul I suplimentari cu cel puțin 30 de zile înainte de desfășurarea ședinței consiliului băncii la care va fi examinată chestiunea privind distribuția profitului către acționari și ori pentru plata dobânzii către deținătorii de instrumente de fonduri proprii de nivelul I suplimentar sau propunerea de distribuție a profitului către acționari și ori pentru plata dobânzii către deținătorii de instrumente de fonduri proprii de nivelul I suplimentar ce urmează a fi înaintată către adunarea generală a acționarilor”. Respectiv, solicitarea aprobării prealabile conformu art. 62 alin. (1) din Legea nr. 202/2017 nu are legătura cu data convocării adunării generale a acționarilor. Totodată, având în vedere complexitatea procedurii, stabilirea unui termen mai mic de 40 zile lucrătoare se consideră inoportun.</p>
-----	---	---

Cu respect,

Andrei Chironda

Directia evidența acționarilor și a persoanelor afiliate,

tel.: (+373) 22 57-67-18 (int. 2118)

LIMITARE DE OBLIGATIUNI: Acest e-mail conține informații care pot fi, parțial sau în întregime, protejate de lege. Orice utilizare sau transmitere neautorizată a acestui mesaj, totală sau parțială, este strict interzisă. Aceste informații sunt adresate doar destinatarului și pot să nu exprime punctele de vedere ale Moldindconbank S.A.. În cazul în care o eroare de transmitere a direcționat greșit acest e-mail, vă rugăm să notificați autorul printr-un răspuns la mesaj. Dacă nu sunteți destinatarul vizat, nu aveți permisiunea să dezvaluiți, să distribuiți, să copiați, să tipăriți sau să utilizați acest e-mail.

LEGAL DISCLAIMER: This e-mail contains proprietary information some or all of which may be legally privileged. Any unauthorized use or dissemination is prohibited. It is for the intended recipient only and does not express the views of Moldindconbank S.A. If an addressing or transmission error has misdirected this e-mail, please notify the author by replying to this e-mail. If you are not the intended recipient you must not use, disclose, distribute, copy, print, or rely on this e-mail.